

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Конференція Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — США — Канада — Німеччина

Головна Пластова Булава О Р Л И Н И Й К Р У Г

"Вогонь Орлиної Ради" - журнал новацьких виховників. Ч. 67.
Виходить квартално. Січень - Березень 1986.
Редагує колегія в складі: Денис Беднарський, Орест Гаврилюк,
Ярема Козак, Надя Кулинич, Оксана Тарнавська, Роман Юзенів
і

/це місце для Тебе, Братчику/Сестричко!/
Відповідальний редактор - Сірий Орел Орест.

Всі права застережені. Відбито офсетом у Срібному Джерелі.
Наклад 300 прим. Ціна цього числа: 2.00 дол. + 0.50 пересилка.
Printed in U.S.A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Orest Hawryluk, M.D.
900 La Grande Road
Silver Spring, MD 20903
U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:
Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, NJ 07106
U.S.A.

З М І С Т

Від Редакції.....	1
Документи наших днів.....	2
Вісті із З.С.А.....	9
Мудрість Сірих Орлів.....	10
Що Розкажемо Новацтву?.....	14
Майструємо.....	21
Діти Співають.....	25
Ігровий Куток.....	26
Із Природничого Записника.....	30
Розгадайте.....	34
Прислів'я.....	35
Чи Ви Знаєте?.....	38
Бажання по Коляді.....	39
Одяг.....	41
За Прадідну Славу!.....	43
Орляча Розвага.....	44
Поради Мудрої Сороки.....	46

Вогонь Орлиної Ради

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Після деякої перерви, спричиненої труднощами редакційного характеру, продовжуємо видавання журналу новацьких виховників і виховниць "Вогонь Орлиної Ради". Будемо старатися випускати його точно кожного кварталу.

У Вашому журналі знайдете матеріал який допоможе Вам більш успішно вести працю з новачатами. Тут міститимемо розповіді, майстрування, пісні, гри, й інше - до вжитку на новацьких заїняттях. Радо міститимемо Ваше листування - Ваші звідомлення про новацьку роботу, успіхи й невдачі в ній. Успіхи - щоб ними раділи ми всі спільно й могли брати собі приклад до наслідування нових задумів. Невдачі - щоб усвідомити наші помилки й знати, чого вистерігатися в майбутньому.

Вогонь Орлиної Ради - це Ваш журнал, а не тільки журнал для Вас. Це значить, що від Вас залежить, чи сповнятиме він своє завдання. Ви можете зробити його цікавим своїми дописами, світлинами, рисунками. Кожного, хто зацікавлений, запрошую стати членом редколегії В. О. Р. Прошу зголошуватися на адресу редакції, подану на II-ій сторінці обкладинки:

← Але не конче треба бути членом редколегії, щоб журналові допомогти. Кожний братчик і сестричка повинні бодай один раз у рік прислати щось цікавого до В. О. Р. Не лякайтеся помилок - на те й існує редколегія, щоб їх виправляти. Спільними силами можемо зробити В. О. Р. так добрим, що на появу кожного числа чекатимемо з тугою!

Бажаю Вам радісного новакування й щиро вітаю Вас усіх:

СКОБ!

Сірий Орел Орел

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Конференція Українських Пластових Організацій

Австралія, Аргентина, Великобританія, Канада, Німеччина, США.

Головна Пластова Булава

Plast - НРВ
2199 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S
Canada

Торонто, 25 січня 1985

1K2

До
пл. сен. Ореста Гаврилюка
Б а ш і н г т о н, ЗСА

Дорогий друже!

На сходинах пленуму ППБ 12 січня 1985 року рішено звернутися до Тебе з проханням, щоб Ти перебрав редакцію ВОР-и.

Ти мабуть знаєш, що останніх шість чисел ВОР-и редактовано в Торонті. Члени редакційної колегії погодилися були редагувати журнал два роки й останнє число вийшло на весні минулого року. Співробітником був також пл. сен. Т. Самотулка. Ми до нього вислали готові матеріали, а він із своїм дописом все те передава другові Денисові Беднарському до оформлення й видання. Денис займався також і висилкою. Він погодився далі тими справами займатися.

Також Надя Кулинич і Теодосій Самотулка є готові до співпраці. Ми по-старасмося, щоб придбати більше співробітників, але тепер в Канаді не маємо людей, які б могли журнал редагувати.

Думасмо, що непотрібно Тебе переконувати, що було б великою шкодою для новачтва і Пласту, якщо б ВОР перестав виходити. Тому віримо, що Ти не відмовишся від цієї важливої функції. Знаємо, що редакція журналу з Твоїм досвідом і знанням новацьких справ буде стояти на належному рівні.

Ми маємо у пляні також виготовити підручник для новацьких виховників, збірку матеріалів до проб /включно з Твоїм "Довтодзюбом"/, використовувачи й інші видання. Та то є окрема справа, про неї порозуміємося пізніше.

Сподіваємося від Тебе скорої і позитивної відповіді.

Здоровимо щиро

Скоб!

За Головну Пластову Булаву:

1-/пл. сен. В. Янішевський
голова
W. Janishewsky
65 Numbercrest Blvd.
Toronto, Ont., Canada
M6S 4K6

X. Базилевич
1-/ пл. сен. Х. Базилевич
діловод УПН-ок

4-/ І. Франів
пл. сені І. Франів
діловод УПН-ів
I. Franiw
24 Ashwood Cr.
Islington, Ont.
Canada, M9A 1Z3
Tel. 232-2329

763-7426 дім; 978-3116-праця

Лист Головних Булавних УПН

ДОРОГІ ДРУЗІ І ПОДРУГИ!

В цьому числі Вогня Орлиної Ради починаємо подавати відомості і пляни Головної Пластової Булави, які відносяться до УПН.

До тих новацьких виховників і виховниць що є членами Орлиного Круга вийшли листи минулого літа і долучено резолюції УПН, які були прийняті на КУПО. Одначе є багато новацьких виховників і виховниць що тепер займаються виховною працею з новацтвом, а не є членами О. К. Тому ми не маємо можливості нав'язати з Вами безпосереднього контакту. А без доброї комунікації є неможливо ваш допомогти у Ваших виховних потребах з новацтвом.

Тому звертаємося до всіх братчиків і сестричок стати членами Орлиного Круга. Орлиний Круг - це є гурт новацьких виховників що має гарну і довгу традицію. Члени О. К. виготовляють матеріали до нов. зайнять, вишкочів виховників, видають журнал для виховників ВОР, працюють над потрібними змінами нов. правилника, нов. вмілостей тощо.

Провідник О. К. є рівночасно головним булавним УПН-ів, а заступниця є головною булавною УПН-ок. Таким чином вони в ГПБ відповідають за новацькі справи і за нов. виховників. Тому, що всі новацькі справи повинні бути скоординовані, кожний братчик і сестричка що мають ступінь нов. впорядника повинні бути членами Орлиного Круга.

Тому, що звітування країв є незадовільне, ми не маємо повного реєстру виховників. То ж просимо вислати зголошення до провідника О. К. /адреса - на наступній сторінці/. Якщо ми всі будемо членами О. К. і будемо обмінюватися виховним досвідом, краще буде наша праця з новацтвом.

Справа гасла: Гасло Пласту на 1986 рік є: "За прагідну славу". Це гасло має на меті пов'язати минуле з сучасним життям діяспори. Наголос на національне виховання; пізнання славних постатей, подій та здобутків. То можна здійснювати, у відповідній для новацтва формі, розповідями і цілими зайняттями, залежно від важливості даної постаті, чи події.

Бажаємо вам багато успіхів і витривалости у Вашій виховній праці з новацтвом.-

ГОТУЙСЯ!

/-/Сірий Орел Іван Франів
Головний булавний УПН-ів

Сіра Орлиця Христя Базилевич
Головна Булавна УПН-ок

Орлиний Круг

Торонто, 15 липня 1985

Г Н І З Д О П Р О В І Д Н И К А
Лист ч. 150

Дорогі Сірі Орли і Сірі Орлиці!

Мабуть Вам всім вже відомо, що минулого року в жовтні на ІХ КМПО обрано ПБуплаву з членів Пласту в Канаді. Разом з тим перейшов до Канади і Провід Орлиного Круга

- с.о. пл. сен. Іван Ф Р А Н І В - провідник
- с.о. пл. сен. Христя БАЗИЛЕВИЧ - заступниця.

- с.о. пл. сен. Денис БЕДНАРСЬКИЙ погодився далі вести адміністрацію видавництва Орлиного Круга.

Лист цей дуже спізнений, бо віддаць між попереднім Провідником ОК - Юрієм Шевчуком і мною велика і до цього часу не вдалося перебрати від нього потрібні мені матеріали Орлиного Круга.

Плян праці О.К. подамо пізніше. Тепер дещо з плану, а саме - подасмо інформації про дві важливі справи з плану.

Ми запланували перевести від 11 до 14 жовтня вишкіл Г Н І З Д О В И Х. Він відбудеться на Пластовій Січі біля Торонта.

Зголошення на вишкіл треба вислати до 1-го вересня.

Зголошені кандидати одержать дві частини вишколу для письмового виконання, а третя частина - це буде семінар, про який тут подасмо інформації.

Писемну частину вишколу треба вислати перед семінаром, але якщо хтось не зможе виготовити її своєчасно, її можна буде виконати після семінара.

Тож просимо всіх, хто має ступінь новацького виховника/ці, зголоситися на вишкіл через свої станиці на адресу Провідника О.К.

Mr. I. Franiv
24 Ashwood Cr.
Islington, Ont.
Canada M9A 1Z3

Повідомлення в цій справі вже пішли до Кі Старшин. В тому ж самому часі на Пластовій Січі паралельно відбудеться і вишкіл з в'язкових.

Заввага: В адресарі О.К. має число телефону неправильне - прошу справити на /416/ 232-2329.

"Вогонь Орлиної Рали" - це друга важлива справа. Останнє його число 66 вийшло на весні 1984 року. Від того часу не виходив журнал через брак редактора. З радістю повідомляємо, що нам вдалося знайти доброго редактора в особі с.о. пл. сен. Ореста ГАВРИЛЮКА. Закликаємо всіх членів О.К. до співпраці, щоб ВОР був цікавим і корисним для всіх новацьких виховників. Матеріали для ВОР-у просимо посилати на адресу: Orest Hawryluk, 900 La Grande Rd., Silver Spring, MD. 20903 U.S.A.

До цього листа долучуємо резолюції УПН з ІХ КМПО. Просимо вклучити їх у виховну працю з новацтвом.

Також прошу звертатися до мене з Вашими виховними проблемами, потребами в матеріалах. Що саме Вам потрібне? Чим ми з ПБ можемо Вам допомогти?

Бажаю Вам успіхів у виховній праці з новацтвом і у Вашому особистому житті.

Щиро Вас вітаю

Готуйсь!

с.о. Іван Франів
Провідник О.К.

IX ЗБОРИ КУПО РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ УПН

Резолюції:

1. Здійснення програми новацького виховання залежить від добрих новацьких виховниць і виховників, тому:

а) всю увагу скерувати на їх якість та відповідні вишколи й дошколи. Практичний початковий досвід набуває новацький виховник під наглядом досвідчених виховників;

б) використовувати виховний потенціал батьків — колишніх новацьких виховників у праці з новацтвом.

2. З уваги на важливість УПН, який є середовищем для початкового формування основних рис пластового характеру, треба, щоб новацькі виховники мали визнання і підтримку пластових провідів відповідно до виконуваних ними завдань.

3. Закликаємо новацьких виховників, щоб об'єдналися в "Орлиному Крузі", користувалися допоміжними матеріалами, видаваними "Орлиним Кругом", і журналом "Готуйсь" та співпрацювали з ними.

4. "Орлиний Круг" висловлює подяку з признанням для редакції "Готуйсь" і органу новацьких виховників "Вогонь Орлиної Ради".

5. У системі новацького виховання, новацьке таборуння є основним засобом. Щоб поставити новацьке таборуння на відповідному рівні, треба перевірити дотеперішні практики, упорядкувати систему таборового виховання і подбати про вишкolenіх та досвідчених вихованків для ведення таборів новацтва. У випадку браку кваліфікованих виховників новацтва і неможливості позитивно полагодити цю справу, треба відкликати табір.

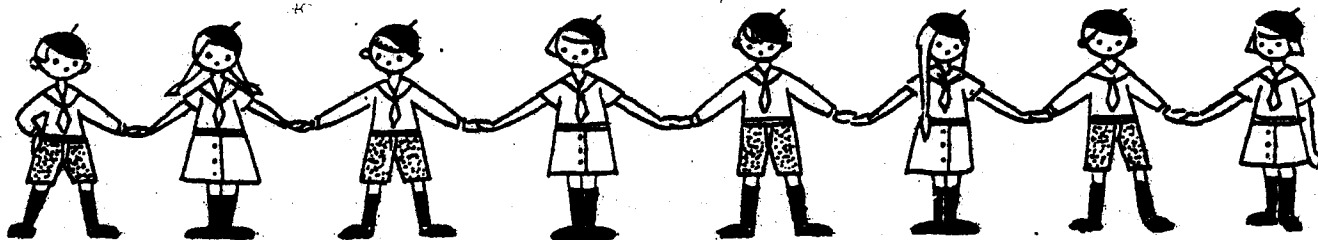
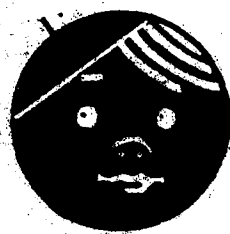
6. Опрацювання програми й методики ведення різновікових і різностатевих роїв незвичайно важливе і тому треба якнайскорше виготовити відповідну програму.

7. Пропонуємо, щоб новачки в додатку до однострою новачок могли вдягати довгі штани брунатного (коричневого) кольору, як заїде потреба.

8. У виховній праці з новацтвом зв'язок з батьками необхідний, тому треба вимагати від батьків більшої співпраці.

Рекомендації

1. Виховна комісія УПН заявляє свою підтримку новацького правильника, схваленого 6-ми Зборами КУПО в днях 1-3 вересня, 1973 р. і підтвердженого (ратифікованого) більшістю двох третіх Крайових Пластових Організацій — членів Конференції (Австралія, Аргентина, Велика Британія, Канада і Німеччина), в якому була вирішена справа назви Уладу УПН.

Новацька Виховна-Таборова Комісія

Звітус пл.сен. Людмила Дармограй.

XVII КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

в ЗСА

26-27 ЖОВТНЯ 1985

НА „СОЮЗІВЦІ“

Склад Комісії:

Голова - пл.сен. Людмила Дармограй
 Секр. - ст.пл. Христя Санторе
 Члени - пл.сен. Ока Грицак
 пл.сен. Теодосій Самотулка
 пл.сен. Віра Попель
 пл.сен. Орися Шибик
 пл.сен. Надя Кудимич
 ст.пл. Аскольд Винників
 ст.пл. Андрій Ганкевич
 ст.пл. Тарас Ковч
 ст.пл. Віра Гафткович
 ст.пл. Євген Сторожинський
 ст.пл. Марко Раковський
 ст.пл. Олег Данилюк
 пл.сен. Ярослав Пришляк
 пл.сен. Квітка Палин
 пл.сен. Олег Сасвич

Резолюції

1. З'їзд стверджує, що УПН - це джерело, з якого відновлюється Пласт, тому коначним є присвятити йому процентно більше уваги та людських і матеріальних ресурсів, зокрема на виховання виховників.
2. З'їзд зобов'язує Крайову Пластову Старшину подбати, щоб новацькі рої й гнізда вели кваліфіковані виховники, як цього вимагає Правильник УПН. Для того треба систематично вводити кандидатів на новацьких виховників і дати змогу тим, котрі ведуть новацькі клітини, підвищити свої кваліфікації.
3. Окрім дітніх вишколів, конечно потрібно вести вишколи і дошкили впорядників протягом ділового року в округах.
4. Для збереження чару новакування та щоб викликати захоплення дітей новацтвом, конечно є зберігати в УПН традиційну „орлину“ атмосферу.
5. Створити діловодство при новацькій референтурі, яке опрацьовало би програму для мішаних роїв.
6. З'їзд зобов'язує пластові станиці постачати своїх новацьких виховників журналом „Вогонь Орлиної Ряди“ та іншими матеріалами, необхідними до ведення праці з новацтвом.
7. З'їзд закликає новацьких виховників тісно співпрацювати з журналом „Готуйся“, уживати його на сходинах і навчати новацтво, як користати зі журналу.
8. З'їзд закликає Крайову Пластову Старшину випрацювати плян регулярних новацьких: злетів, Свят св.Врія та зустрічей новацьких виховників по округах.
9. У виховній праці з новацтвом, зв'язок з батьками необхідний, тому треба вимагати від батьків більшої співпраці.
10. Виховна Комісія схвалює рекомендацію виховної Комісії УПН на 9-их Зборах КУПО з дня 7.Х.1984 р. відносно правосильності правильника, схваленого 6-ми Зборами КУПО, в днях 1-3.ІІ.1973 р. та підтвердженого /ратифікованого/ більшістю двох третих Крайових Пластових Організацій - членів Конференції /Австралія, Аргентина, Великобританія, Канада і Німеччина в ЗСА по тепер не ратифікувала/, в якому вирішено назву Уладу УПН, а саме: Улад Пластунів Новаків/Улад Пластунук Новачок. Резолюція перейшла одноголосно.
11. Закликаємо Крайову Пластову Старшину взяти під увагу обов'язково проблеми малих станиць і самостійних пластових груп.
12. Затверджений комендант табору є відповідальний за табір, себто за плякування, добір булав і за переведення табору. Крайова Таборова Комісія повинна співпрацювати з комендантом і бути йому допоміжкою.
13. Підтримуємо резолюції Новацької Комісії, схвалені на 9-их Зборах КУПО, дня 7.Х.1984 р.

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Бразилія — Канада — Ч.Д.А. — Чехія — Польща

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА

4 жовтня 1984

ПОСТАНОВА

Головної Пластової Ради про обов'язує назвництво
в Уладах Пластових Новаків і Новачок.

Головний Булавний Уладу Пластових Новаків, який є од-
начасно провідником Орлиного Круга, покликуючись на рі-
шення Головної Пластової Булави з 18 червня 1983 р., звер-
нувся до Головної Пластової Ради листом з 27 червня 1984 р.
про вяснення, чи правильно є назва Улад Пластових Нова-
ків/чок чи Улад Пластунів/ок Новаків/ок.

Головна Пластова Рада, у виконанні свого завдання автори-
тетно і зобов'язуючо інтерпретувати постанови статуту Конфе-
ренції по думці статті VI, § 6, точка а/, розглянула справу,
користуючись постановами статуту Конференції, протоколами
Зборів Конференції, їх постановами проголошеними в Пластових
Вістях та додатковими інформаціями ознайомилися зі справою
осіб і ствердила такий стан:

1. Назва уладу є устроєвою справою, яка є нерозривно зв'язана з дефініцією членства, і належить до основних справ, які мають вплив на вдержання ідейної єдності та устроєвої подібності крайових пластових організацій. Справа ця є включена в статут Конференції, стаття V, § 17, точка г/: постанови про членство в Пласті — дефініція і вікові групи. Схвалення змін у таких справах вимагає не тільки заховання процедури, яка обов'язує при зміні статуту, але теж додаткової ратифікації крайовими з'їздами членських пластових організацій /Статут КУПО, стаття X, §§ 1 і 2/.

2. 6-ті Збори Конференції /вересень 1973/ схвалили зміну Правильника УПН, який м.і. вводив теж зміну назви Улад Пластових Новаків на Улад Пластунів Новаків та дефініцію новацтва, пластовий новак на пластун новак. У процесі ратифікації зміна ця не одержала потрібної піддержки і не стала правосильною.

3. Другий раз пропозиція на зміну назви Уладу Пластових Новаків на Улад пластунів Новаків була оголошена під час 7-мих Зборів Конференції /грудень 1976/ Комісією для справ УПН як резолюція і схвалена звичайним голосуванням в одному блоку з іншими резолюціями цієї Комісії. Спосіб оголошення справи і її схвалення не були згідні з вимогами статуту Конференції

і цю резолюцію належить уважати недійсною.

В цьому місці належало б зауважити, що ті самі 7-мі Збори Конференції схвалили зміну назви Об'єднання Українського Пластового Сеніорату на Улад Пластового Сеніорату, отже зміну того самого порядку, до справа УПН. У схваленні цієї зміни була однак вповні захована виматана статутном процедура.

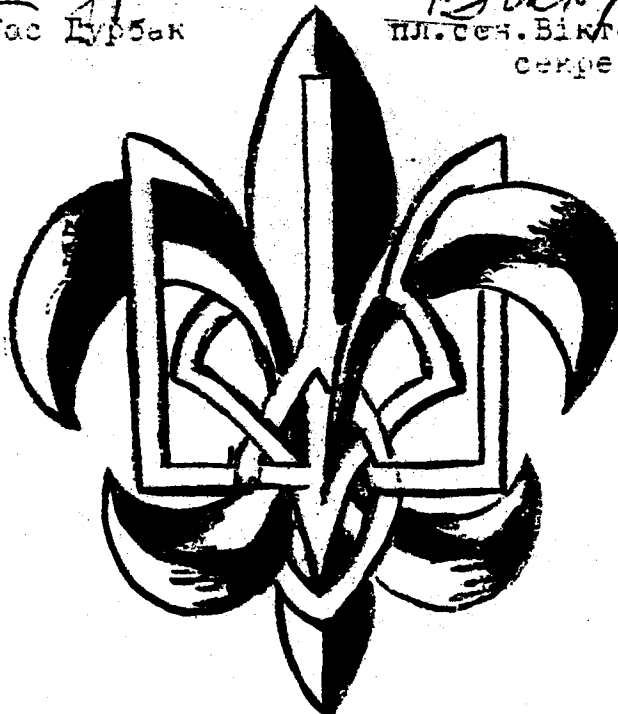
4. Перед 8-ми Зборами Конференції, Головний Булавний Уладу Пластових Новаків зголосив до Головної Пластової Булави умотивоване внесення на зміну назви Улад Пластових Новаків на Улад Пластунів Новаків, яке Головна Пластова Булава схвалила і почала до відома членських організацій листом з 6 січня 1980 р., отже три місяці перед Зборами. Внесення це розглядала Статутова Комісія 8-мих Зборів Конференції, яка предложила Зборам свою відмінну опінію. Збори Конференції прийняли опінію Комісії і схвалили доручення Головній Пластовій Булаві, щоб вона покликала спеціальну комісію для розгляду справи на тлі цілості Пласту.

У висліді, Головна Пластова Рада постановляє, що в Пласті обов'язує без змін назва "пластовий новак" і "пластова новакка" та в слід за тим правильною є назва Улад Пластових новаків/чок.

За Головну Пластову Раду

Тарас Дурбак
пл.сен. Тарас Дурбак
голова

Віктор Яворський
пл.сен. Віктор Яворський
секретар

Вісти із З.С.А.

Справа Ліловола Новацького Випуску

1. На пленарному засіданні КПСтаршини, дня 11-го грудня 1985 року, ступінь Новацького Випускника одержали:

1. сес. Романа Прибіла	- Філадельфія
2. сес. Леся Веднар	- Олбанська Округа
3. сес. Адріана Слех	- Нью Йорк
4. сес. Наташка Дармограй	- Пассейк
5. бр. Іван Гвозда	- Сиракузи
6. бр. Марко Слех	- Нью Йорк
7. бр. Євген Стерешинський	- Квінсенс
8. бр. Верис Веднар	- Чикаго
9. бр. Дам'ян Ганжій	- Ньюарк
10. бр. Вєгдах Олександрівський	- Ньюарк

2. Педим своє адресу й телефон:

Askold R. Wyszukiv
30-97 44-th St.
Astoria, N.Y. 11103

/718/ 545-4920 /8 - 11:30 вечорами/

3. Починаючи цього місяця, я буду видавати листок зв'язку для Новацьких випускників. Листок буде виходити на 2-3 місяці.

ГОТУЙСЯ!

ст.ня. Аскольд Визників СК
Ліловола Новацького Випуску

- Сердечно вітаю Вас з Різдвом Христовим і Новим Роком. Бажаю Вам дальших успіхів у Вашій новацькій праці в наступному році.
- Буду періодично вислати Вам матеріали до теми пера року. Може це Вам полегшить підготовку деяких занять. Прому звертатися до мене коли Вам потрібні якісь новацькі підручки.
- Висламо станицям разом з Вами листок про працю у вересні 1985 р. Якщо Ви його не одержали і бажаєте його мати, то прошу до мене звернутися.
- Щиро дякую всім випускникам з наступуючих станиць, які відповіли на мій запитник з вересня 1985 р. — Елізабет, Кергонксон, Гартфорд, Бостон, Денвер, Бріндпорт, Нью Гейвен, Клівленд, Філадельфія і Пассейк.
- Очікую Ваших звітів і прошу щоб Ви дотримувалися реченця. Прому всі звіти переслати мені до 15. січня 1986 р. Я потрібую орієнтуватися які є у Вас успіхи, побажання чи проблеми. Прому висловлюватися щиро у своїх звітах.

Ludmila Darmohraj
5 Lower Cross Road
Saddle River, N.J. 07458

Готуйся!

пл. сен. Людмила Дармограй
Кр. Реф. Новачок

МУДРІСТЬ

СІРИХ ОРЛІВ

Сіра Орлиця Стаха Гойдиш

"ВИШКОЛИ Й ДОШКОЛИ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ"

Зачинаючи мою гутірку, я мушу повернутися багато літ взад, коли то новацькі виховники почали шукати за формою і змістом вишколу новацьких виховників. Перші вишколи тривали 3 дні, вони радше були відправами та в більшості були теоретичного характеру з лише практичним показом сходин новаків. Якра 43 роки тому, 1943 р., відбувся 3-денний вишкіл новацьких виховників у Львові-Перемишлі й Станиславові.

У 1944 р. відбувся в Косові 2-тижневий курс-вишкіл новацьких виховників. Він мав уже зовсім інший характер, як вище згадані курси-відправи. Це був перший справжній курс. Учасники вели таборовий стиль життя - де змістом курсу були теоретичні й практичні заняття з обсягу новакування. Комендантом цього курсу був пл. сен. Теодосій Самотулка, бунчужним В. Романів, інструкторами: Оля Жарська і Дарія Сіяк. Програму курсу зладив пл. сен. Теодосій Самотулка і він був теж творцем програм попередніх відправ.

Вже тоді - 42 роки тому - провідники новацького руху бачили, що потреба вишколу новацьких виховників - це передумова дальшого розвитку новацького руху. Тільки вишколений виховник може вести правильним шляхом малят та приготувляти їх до дальшої мандрівки, якою є справжнє пластування.

Вже 42 роки тому програма вишколів була докладно розроблена і достосована до дітей новацького віку, так, що переглядаючи й порівнюючи програму нинішніх вишколів - не бачимо великих змін. Це все, що потрібне було до виховання наших малят 42 роки тому, знайшло примінення у вихованні малят нинішнього часу. Так само, як колись потрібно було для наших дітей казок, пісень, ігор, самодіяльних ігор, майстрування, проруху, правильного ведення сходин роя чи збірки гнізда, прогулянки, вогника, змагу, так само цього всего потрібно є сьогодні.

Пласт із рідних земель переходить на скитальщину і зараз-же провідники новацького руху починають свою працю по скитальських

таборах. І знова перша думка - треба зорганізувати кадри новацьких виховників та дати їм напрямні, як вести новацтво в нових обставинах життя. Перший курс-відправа поза межами України відбувся в Інгольштаті, Німеччина - 1946 р. Програма зайнять у годинах: теоретичні зайняття 16 годин, практичні 22. Разом 38 годин зайнять. Курс перевели інструктори: Теодосій Самотулка, Тоня Горохович, Наталія Білосор - при допомозі запрошених прелегентів п. Марії Левицької, пл. сен. С. Левицького і В. Дубівки. На тому курсі крім теоретичних і практичних зайнять з обсягу новакування, провід курсу-відправи призадумався над тим, як об'єднати виховників в один дружній гурт, що мав би на меті реалізацію виховання дітей у новацькому уладі. Далше - узгіднити погляди виховників на працю з новаками та розробити програму так, щоби вона всеціло охопила новацьку виховну систему й дала виховникам знання і практику.

У 1947 р. в Авгзбургу, Німеччина - триденній вишкіл названо "Радою Орлиного Вогню", а провідником тої Ради став /прийнято нову назву/ "Старий Орел"; ті, що йому допомагали стали "Сіримми Орлами". Ці назви залишилися по сьогодні для окреслення гурту новацьких виховників із вишколом. "Орлиний Круг" поширив відтак свої вишколи й переводив їх у всіх країнах де діє Пласт.

1. Хто переводить вишколи?

Вишколи переводить "Орлиний Круг". Провід "Орлиного Круга" складається з провідника, його заступника, писаря і членів проводу. Провідник "Орлиного Круга" є звичайно рівночасно Булавним Новаків - членом ГПБулави. Провід "Орлиного Круга", беручи до уваги бажання країв, призначає інструкторів і переводить стандартну програму. Вишколи відбуваються там, де того бажать краї. Інструкторами на вишколах є ті, що відбули вишкіл та перейшли дошкіл інструкторів. Комендантом вишколу може бути інструктор, який перейшов дошкіл на коменданта. У вишколах можуть допомагати виховники, які мають бодай ступінь впорядника й вони є кандидати на інструкторів. Крім цього провід ОК переводить дорогою кореспонденційною курси для членів УСП і УПС, які не можуть взяти участі в "Раді Орлиного Вогню". За вишкіл у краях є відповідальні Крайові Референти Вишколу, які в порозумінні з проводом "Орлиного Круга", то значить ГПБулавою, дбають про вишкіл інструкторів і в порозумінні з "ОК" /з ГПБ/ предкладають склад проводу вишkolів до затвердження Проводові "ОК", то значить до ГПБ. Вишкіл новацьких виховників повинен бути за тісним порозумінням і за вказівками поданими "ОК". Не є доцільним децентралізувати вишколи до станиць /за виїмком кількох більших станиць, як Нью-Йорк, Чикаго, Торонто/. Менші станиці не матимуть достаточної кількості учасників, не зможуть знайти сприятливих обставин /місце, інструктори/ для успішного переведення Р. О. В. Конечним є урухомити кореспонденційний курс гніздових, який дасть змогу багатьом виховникам поширити своє знання і дошколити себе. Якщо б виховники мали охоту дошколити себе та здобути нове знання та напрямні для праці з новацтвом - це піднесло б рівень новацької виховної праці. В тісному порозумінні з краями "ОК" /ГПБ/ переводить курси гніздових і вишкіл інструкторів.

2. Хто фінансує вишколи та як?

За вишколи, в більшості, платять самі учасники. Частинно кошти покривають станиці, що платять оплату за своїх виховників. На думку тих, що проводили дотепер вишколами, станиці, які користають з вишколених виховників, повинні покривати кошти за вишколи, одначе від виховників, які успішно закінчили вишкіл, треба вимагати певного періоду праці в характері виховника в станиці, яка їх на вишкіл післала. І тут станиці повинні добре приглянутися до тих кандидатів, яких вони висилають на вишкіл. Зв"язкові вже зарання повинні обсервувати своїх вихованків, звертати увагу на зразковий характер юнака чи юначки, на правдомовність, на обов"язковість, на українську мову, на їхнє співжиття з другими, та на те, чи вони люблять дітей та чи з них, як виховників, буде користь у будучому. Справедлива опінія кошового, зв"язкового чи гніздового, повинна бути рішальним у прийманні кандидата на вишкіл. Напевно тоді ті вишколи не були б такі масові /бо в більшості ті учасники, які їдуть на вишкіл, трактують це як ще один табір/, а на вишколи їхали б ті, що мають до того діла знання, що люблять дітей та що розуміють діточу психіку. І тоді напевно ми мали б творчих, добрих виховників, які тому званню посвятили б свій час.

3. Як витворити опінію, що вишколи є конечно потрібні?

Опінію про конечноність вишколів можна створити строгим додержуванням обов"язуючих приписів, зокрема - не затверджувати гніздових, якщо вони не відповідають вимогам правильника, та припинити працю гнізд і роїв, які не є ведені виховниками з приписаним вишколом. За цією справою повинні слідкувати референти новацьких вишколів по станицях і краях. /До референтів вишколів по станицях і краях є теж строгі вимоги, що вони в першу чергу самі мусять мати приписаний вишкіл./

4. Які є дотеперішні успіхи чи недотягнення вишкільної діяльності?

Коли приглянутися вишколам, то скажемо, що все таки замало виховників по відбутті підставового вишколу доповняє дальше своє знання. Хоча багато відбуває вишколи, лише малий процент залишається при праці з новачтвом.

Для нинішніх командантів вишколів є величезним завданням не тільки передати учасникам вишколів знання з обсягу новацької виховної праці, але творити тло, атмосферу добра, гармонії, відданости великій справі та великим обов"язкам. Вони мають не тільки вчити їх бути братчиками чи сестричками, вони мають творити з них характерних людей, іншими словами - школити їхні характери та заправляти їх до того, щоби вони в майбутньому стали правдивими пластовими братчиками чи сестричками, котрі вповні відповіли б на довір"я, яке накладає на них організація Пласт та батьки, довіряючи їм своїх дітей під опіку.

5. Недоліки.

Станиці, в більшості, не додержуються розпоряджень відносно віку учасників, не присилають опінії та не присилають на час зголошень і грошей. Дуже часто учасники вишколу приїжджають на вишкіл в останній хвилині, спрчиняючи комендантам зайвий клопіт. Всі зголошення на вишкіл разом з оплатою повинні бути в означеному реченці переслані до Кр. Діловода Вишколу, а цей, провіривши всі вимоги /вік, опінія, оплата/, має зладити список

учасників і вислати комендантові вишколу. То улегшило б працю комендантам і не робило б непотрібного замішання. Відносно виховників, які закінчили успішно вишкіл, до них є вимога - щоби здобути ступінь впорядника, треба написати плян праці. Щоби здобути ступінь гніздового, потрібна участь у кірсах гніздових. Але часто на такий вишкіл немає достаточної кількості кандидатів.

6. Що то є дошкіл і нащо його потрібно?

По закінченні підставового вишколу на новацьких виховників і по осягненні ступеня вишколу - новацький виховник повинен себе дошколювати, щоби відсвіжити знання виховника, здобуте на вишколі та познайомитися з найновішими матеріялами, підходами, здобутками на виховному полі. Тому повинні бути дошколи для гніздових, інструкторів, комендантів таборів і впорядників.

7. Організація й переведення дошколів.

Програму дошколів повинні укладати Крайові Пластові Проводи та зголошувати потребу такого дошколу до Головного Реферату Вишколу в ГПБ. Дошкіл повинні переводити по станицях референти вишколів, але зараз ця справа ще не є налагоджена. Треба конечно присвятити більше уваги дошкалам і негайно урухомити цю занедбану ділянку вишколів - це в великій мірі причиниться до піднесення рівня виховної праці. Дошкіл був у минулому реалізований на деяких теренах. Успіх полягав головню у пробудженні виховників до їх завдань і зрозуміння, що до виховної праці треба мати повне знання. Головною трудностю був брак достаточного зрозуміння важливості і потреби дошколу. До розв'язки у великій мірі причиниться встановлення стандартних вимог і програм вишколу і дошколу під одною передумовою, що всі до того пристосуються.

Тепер перед нами великі завдання. Доложимо усіх старань, щоби не тільки збільшити кількість приросту членів до новацтва, але подбаймо про те, щоби не було ні одного новацького виховника/виховниці, які не здобули б вишколу, чи не доповнили б свого знання дошколом. Зробімо все, щоби стати кращими виховниками для наших малят!

ЩО РОЗКАЖЕМО

НОВАЦТВУ?

УКРАЇНСЬКИЙ ГЕРБ, ПРАПОР І СЛАВЕНЬ /ГІМН/

Г е р б :

Від найдавніших часів воїни носили на зброї і одягах різні знаки особисті, родові і племінні, щоб можна було їх відрізнити. Згодом ці знаки оформилися у так звані герби.

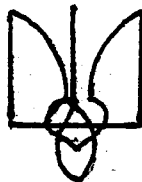
Ті, що в часі турніру /двобоїв/ викликали до бою називалися геральдами, і з того походить слово геральдики /наука про герби/. Герб – це відзнака держави, міста чи роду. Центральна Рада Української Народної Республіки на початку 1918-го року – прийняли на пропозицію проф. Михайла Грушевського – за державне знам'я тризуб Володимира Великого. Цей тризуб, герб українського княжого роду Рюриковичів символізує Україну вже протягом 1000 років. Найстарший рисунок тризуба знайшли археологи на цеглинах Десятинної Церкви Пресвятої Богородиці в Києві.

В 988-му році князь Володимир Святославич або князь Володимир Великий охрестив Русь-Україну а християнську віру проголосив офіційною державною релігією України.

В роках 984-996 князь Володимир Великий побудував в Києві Десятинну церкву, за що церква проголосила його святим і рівноапостольським, а нарід назвав його Великим. Володимирів тризуб знайдено теж на монетах і грошах.

Тризуб належить до старовинних історичних гербів. Назва тризуб, чи тризубець постанала 160 років тому, на початку 19-го століття. З того часу багато наших і чужих дослідників вивчали і вивчають первісне символічне значіння і первісну форму нашого тризуба. Окрім тризуба були двозуби, а також тризубні знаки у формі грецької букви М. Проект тризуба виготовив мистець проф. В. Кричевський. Тризуб – це відзнака всіх вільних українців, символ нашої нації, її переможности і змагання до вільного, незалежного життя.

Тризуб виглядає ось так:

П р а п о р :

Кольорами українського національного прапора є блакитний і жовтий. Блакитний угорі, жовтий унизу. В наших літописах не знаходимо якої барви прапорів вживали в княжих часах. В козацькі часи були малинові прапори, червона калина і червона китайка. Червоний колір був барвою жалоби, і тому, коли козаки вмирали – то їх могили накривали червоною китайкою.

В Галичині за національне знамено прийнято жовтого лева, спертого на жовтій скелі на синьому полі.

Давніше не було точно визначено котра барва на прапорі має бути на горі, а котра внизу – і тому вживали по різному.

В Західній Україні в роках 1920-39 вживали звичайно жовто-блакитних прапорів. Українські Січові Стрільці вживали жовто-блакитних прапорів - а прапор Української Чорноморської Фльоти був блакитно-жовтий.

Українська Національна Рада на своїй II-й сесії в 1949 р. прийняла за єдиний український, національно-державний прапор блакитно-жовтий. Наш прапор, як і національний герб мають право на найвищу честь і пошану, і тому мусимо вміти його носити, зберігати і належно шанувати. Прапори вивішують публично підчас національних свят. Прапор вивішують найвище, попереду інших прапорів, або по правому боці /по лівому від глядача/. Брудного або пошкодженого прапору не слід вивішувати - і його треба спалити. Національний прапор слід завжди переховувати у спеціальній обгортці. Його не можна вживати у грах, теренових вправах, ані, як предмет.

Прапор не сміє доторкатися землі, підлоги ні води, та не можна вживати його в характері декорації чи бужької прикраси. Прапор спущений на щоглі до половини означає національну жалобу. Втратити в бою прапор чи стяг - це найбільша ганьба для тих, хто йшов під цими прапорами.

Український славень /гімн/.

"Ще не вмерла Україна...." має доволі недавнє походження, бо постав в 1863-у році. Слова з віршу Павла Чубинського а музику скомпонував Михайло Вербицький.

До цього часу, за браком славня - співали "Многая літа", а опісля пісню "Дай Боже в добрий час і вірш Івана Гушалевича "Мир Вам браття всім приносим".

Карпатські Українці співали "Я Русин був, есьм і буду" - а на центральних і східніх землях співали заповіт Тараса Шевченка. Характер славня мала і має бойова пісня Івана Франка "Не пора", та молитва о. Кониського "Боже Великий Єдиний".

Славень "Ще не вмерла Україна" був офіційно визнаний славнем української держави щойно в 1917 р. Слова національного славня кажуть нам, що найвища цінність українського народу - це слава і воля України.

Братчик Омелян

Матеріали:

1. Енциклоперія Українознавства, том 1. ст. 30-32,
2. Життя в Пласті ст. 89-92,
3. Юнак ч.1 1970 р. ст. 4-5

КАЗКА ПРО КОРОЛЯ САМОБОРА

Жив-був собі король Самобор. Безжалісний був, лютий та ще й безмірно гордий, бо мав велике військо і позавоював усі сусідні країни. У камінній вежі — темниці держав у неволі одинадцять королів, а ще зажавав дванадцятого.

Дізнався Квітослав, володар нападеної країни, про несподіваний ворожий набіг, зібрав військо і заступив наїзникові дорогу. Завзята січча була. Але велике військо Самобора з усіх сторін оточило невеликий, хоч відважний полк оборонців. Майже всі дружинники полягли на полі слави, тільки король Квітослав із невеликим гуртом лицарів вирвався з оточення. Він подався на вигнання шукати там союзників, які допомогли б визволити його батьківщину.

Тим часом Самобор вступив у столицю Країни Білих Квітів і засів на чужому золотокоронному престолі.

— Щоправда, дванадцятого короля я ще не полонив, але дванадцятку країну зворвав, нахвалююся Самобор перед своїми воеводами. — Хочу і наказув, щоб народ Країни Білих Квітів поклонився мені і щоб признав мене своїм володарем. Як не схоче добровільно, — мечем і батою примушу його до того.

Важко зажурились сивоволосі діди, найрозумніші голови в Країні Білих Квітів. Яка ганьба! Який сором! Хто бачив, щоб наріц короля Квітослава складав наїзникові подяку за загибель свого війська, за своє поневолення!

— Що робити? Що діяти? — радились колишні дорадники Квітослава вночі в домі найстаршого із них, Добромила. Думали й гадали і нічого

розумного не могли видумати.

— Послухайте ж і мене, браття! — відізався на самому кінці Добромисл.

Прижилили діди свої голови до Добромисла, він їм шепотів тихо і довго. Діди слухали уважно і потакували головами. Мабуть, добра була Добромислова рада, бо ніхто не сперечався. Перед досвітком розійшлися по домівках, а на другий день донесено королеві Самоборові, що народ Країни Білих Квітів готується у визначений день йому поклонитись.

Король зрадів: — Вони покірніші, ніж , сподівався. Геройства від них, мабуть, не ждати!

Але, на всякий випадок, наказав військові бути готовим, мов до бою.

Через тиждень на великім майдані перед палатом сидів на високім золоченім престолі гордий і пишний король Самобор, а довкола нього стояло, мов залізний гострокіл, його непереможне блискуче військо, яке ще ніколи не втікало від ворога.

— Все починається! — закликав перший воевода і показав рукою по той бік майдану. Вулицею з міста йшов довгий похід. На самім переді ступав поважно Добромисл. За ним йшли лавами жінки і діти з китицями білих квіток. Добромисл спинився серед майдану. Жінки і діти проходили попри нього, уставляли квіти рядами на землі і знов відходили в місто. Незабаром на майдані наче розцвів великий лан квіток. Королеві ніхто не вклонявся і здавалося, що його ніхто й не бачить.

Король послав до Добромисла свого слугу запитатись, чому народ не складає поклону.

— Це тільки початок свята! — відповів поважно Добромисл. — Адже на майдані, крім мене, немає ні одного мужчини. Мужі мусять поклонитись перші.

— Це правда! сказав Самобор, коли йому передали відповідь. —

— Пождемо, що буде далі. Якщо мені поклоняться мужі, то це буде справжній знак вірності від усієї країни.

Квітів ставало все більше й більше. Добромисл далі стояв непорушно і кидав нерозгаданий погляд понад загорожу сталевих шоломів на престіл гордо всміхненого короля.

Нараз низько над майданом забринів рій бджіл. Бджоли здалека побачили безліч квітів і кинулись до них, сподіваючись знайти мед. Але меду не було, бо квіти були зроблені з білого серпанку. Бджоли розсердились. Була осінь, і в полях вони вже не знаходили медових квітів. А оце вчора з їх вуликів посічники на доручення Добромисла вибрали весь мед. Бджоли сподівались надолужити собі втрату на отих білих квітах, що їх бачили на майдані, але їх сподівання не здійснились...

Розлючені бджоли кинулись на короля і його достойників. Напад був несподіваний. Мов стріли, налітали бджоли на людей і вбивали пекучі жала в їх обличчя. Одна бджола вжалила короля Самобора в чоло, а друга — в ніс. Самобор почав відмахуватись руками, але це ще дужче розсердило бджіл. На нього кинулася ціла громада. Король накрив голову плащем, але в його згортках уже сиділо кілька бджіл. Інші жалили в руки і добирались до пазухи. Бачучи, що не жартує, король пустився навтікача до палати, а за ним побігли його воєводи й бояри. Та поки вони заховались у безпечне місце, бджоли гнались за ними і жалили, скільки влізло. Дісталось і закованим у задісну зброю дружинникам: бджоли без милосердя пеньки їх по оголених ногах і всіма щілинами залазили за дротяні сорочки. Військо добуло мечі і почало ними вимахувати. Бджоли, які щораз новими роями прилітали з недалених пасік, ще більшою заїлістю накинулись на них. Не було іншої ради — дружинники мусіли також утікати з майдану.

— За недовгу хвилину майдан спорожнів. На ньому темніла тільки од-

на непорушна постать Добромисла, що стояв із закритим каптуром головою.

Самобор заховався в палаті, а його дружинники розбіглися по місті.

- Клятті бджоли! - сердився король, обмацурчи своє обличчя, що починало пухнути і робилося похоче на круглий гарбуз. - Я ніколи не міряв своїх сил з такими запеклими противниками. І сьогодні я та моє відважне військо перший раз утінали...

Король і воеводи запухли так, що їх треба було покласти в постіль і покликати знахарів*. Але знахарі поховалися, а посланці, вислані по них, не вернулися.

Та біда для гордих наїзників щойно починалася. На майдан перед палатою вибігли лави мужчин з косами, довбнями, вилами і навіть з колами вирваними з огорожі. Вони кинулись на ворожих дружинників, що охороняли ворота. Наїзники не могли й думати про оборону. Король і воеводи через пухлятину світу не бачили. Нікому було збирати військо і ним управляти.

- Дружинники намагались у кількох будинках оборонятися, але їх сили були заслабі. Вони піддалися. Тільки королеві Самоборові пощастило втекти. поки вхід до палати обороняли його прибічні воюки, слуги занесли його на віз, запрягли найкращих коней і пустилися чвалом із міста. Під заслоною темної ночі гордий Самобор утік манівцями до своєї держави.

Країна Білих Квітів була знову вільна. Від того часу бджоли і пацічники були в цій країні у великій пошані. А сусідні народи знали, що з Країною Білих Квітів треба жити в згоді, бо там розумні, відважні люди і ... сердиті бджоли.

Р . 3 .

*знахар - у давнину лікар-ворожбит.

МАЛЕНЬКИМ ПРО ВЕЛИКОГО ТАРАСА

Коли я була зовсім малою, отакою, як ви зараз, у нас дома дуже любили співати. Зберуться після роботи літнім вечором під свято і співають.

Я знала, що завжди наприкінці співатимуть дідові улюблені пісні “Реветя стогне” і “Як умру”. Дід теж підтягатиме. Я знала всі слова, і хоч не вірно вимовляла і розуміла, тоненько і собі співала. І ніхто з мене не сміявся, бо я сиділа в діда на руках або біля нього.

Ми жили далеко від Дніпра, але змалку я уявляла собі, який він широкий, могутній і вночі, під час бурі, реветя стогне й підіймає високі хвилі. А закінчувалась пісня тихо-тихенько, дід завжди трохи піднімав руку, щоб співали тихо, наче вже буря скінчилась і все засинало. Я дуже любила цю пісню.

А коли співали “Як умру”, починали її завжди басами — тато, сусід дядько Яків і дорослі хлопці, мені ставало сумно і трохи страшно. Пісню звали “Заповіт”. Я не все розуміла в цій пісні, але уявляла високу гору над Дніпром, а на ній могилу, і звідти ген-ген далеко видно: лани, річки, всі міста і села. І хтось це все бачить, кличе, щоб люди повставали, рвали кайдани, і просить, щоб його згадували.

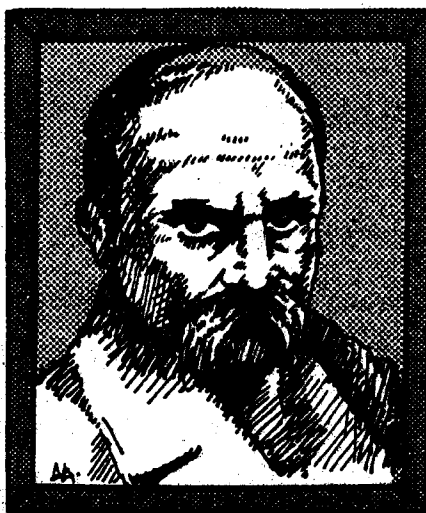
А коли стала трошки старшою, я спитала діда:

— А хто це просить?

— Хіба ти не знаєш? — здивувався дід. Йому здавалось, мабуть, що я співаю, я вже все розумію і знаю. —

Це просить той, хто написав цю пісню, а написав її Тарас Шевченко, наш Кобзар.

Великий портрет Тараса Шевченка висів у нас над столом. Тільки я пам'ятала себе, так уже знала його обличчя. Він немов дивився на мене, завжди уважно, лагідно і сумно.

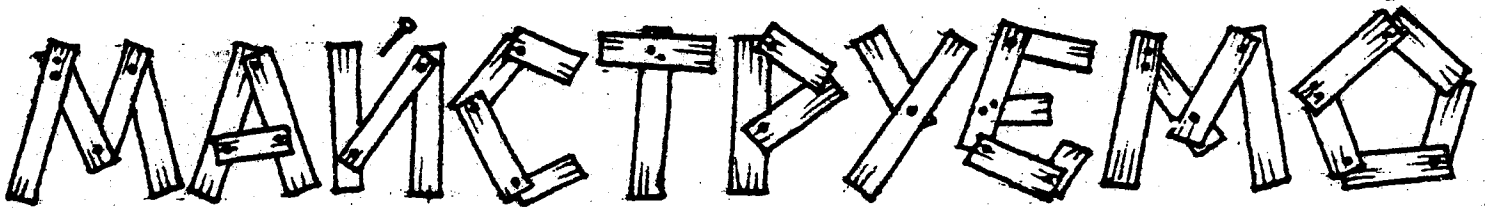
— Це він написав “Заповіт” і “Реветя стогне”, і “Садок вишневий коло хати”, і ще багато пісень і віршів, — сказав дід. — Їх люблять, бо він кликав ними людей боротися за волю, щоб не було людей багатих і бідних, щоб усі люди жили в мирі і дружбі, спільно працювали.

— А він ще живий? — спитала я. — Адже він писав “Як умру”. Може він ще не помер.

— Ні, — похитав головою дід, — він жив давно-давно, я був тоді зовсім маленький, коли він помер. Але про нього знали всі, хто боровся за волю народу. Недарма його “Заповіт”, коли ще був цар, забороняли співати жандарми, бо він сам, Тарас Шевченко, боровся за народ і все своє життя поклав за це.

І дід кілька вечорів підряд розповідав мені про Тараса Шевченка.

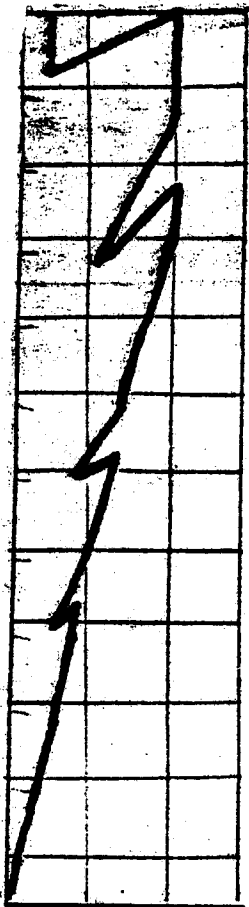
Оксана Іваненко

Різдвяні Прикраси Ялинка

1. Побільшити взір ялинки, вирізати.
2. Поділити картку зеленого картону на 10 рівних частин.

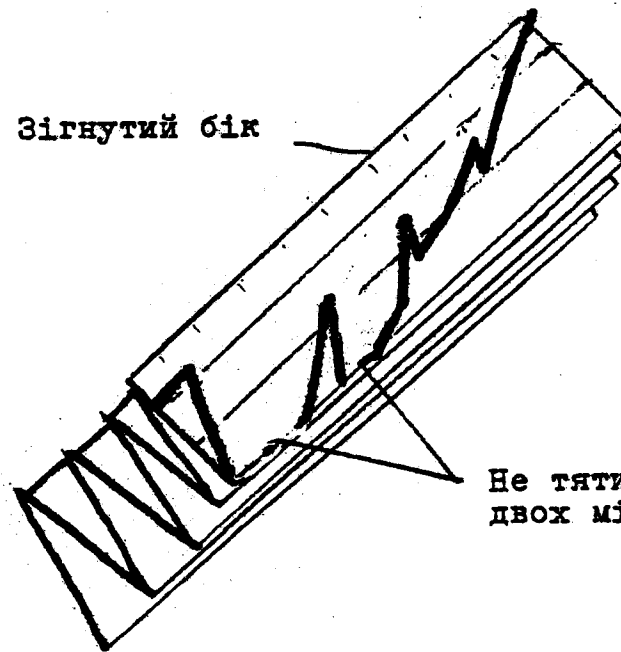
Взір

3. Зложити папір і перерисувати взір, уважавчи щоб середина ялинки /взору/ була в центрі зігнутого паперу.

Зігнутий бік

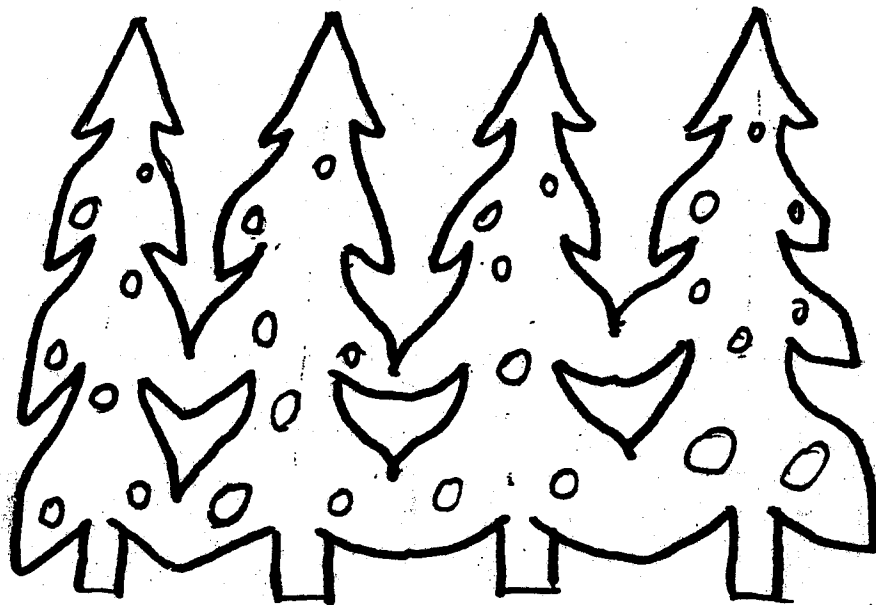
Кінець паперу

Не тяти паперу в цих двох місцях

Вирізати взір; нижчі дві гілки НЕ перетинати цілком.

Отворити витинанку, помалювати стовбурі на бронзово і вирізати округлі кола з кольорового станіолю, та наліпити на ялинки. Прикраси можуть бути також з блискоток, або з кольорового паперу.

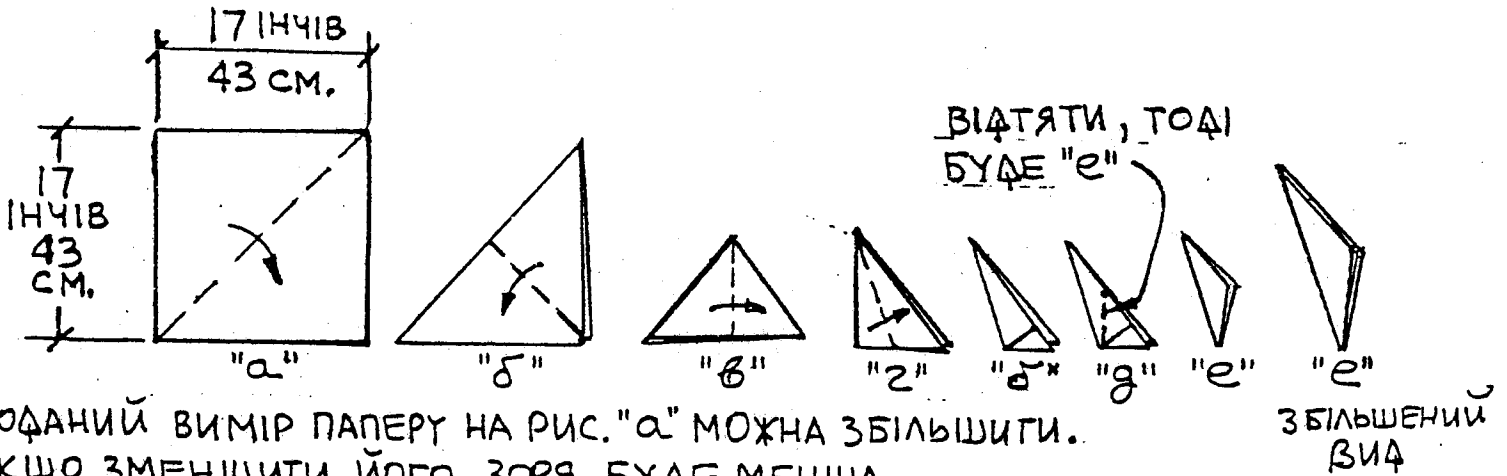

Ялинки можна вставити в круг; щоб це зробити, приліпити кінцеві дві ялинки до себе.

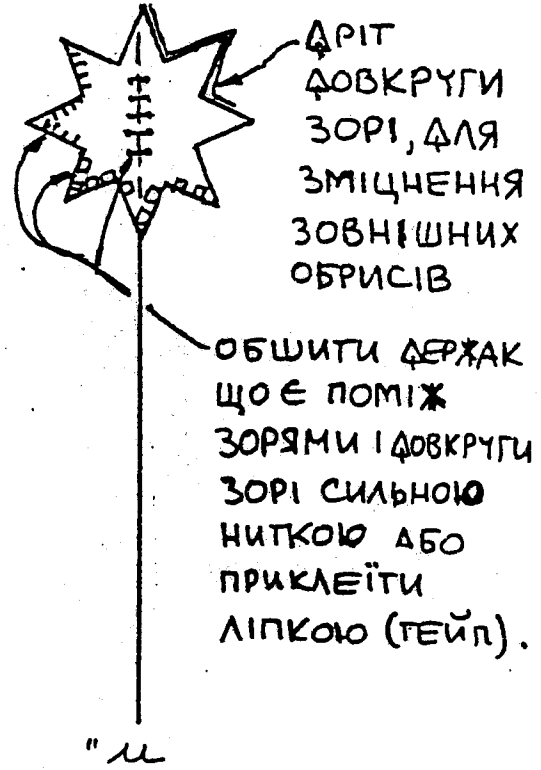
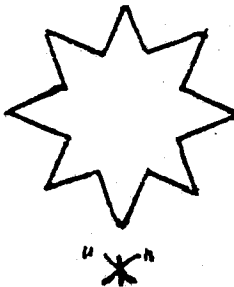
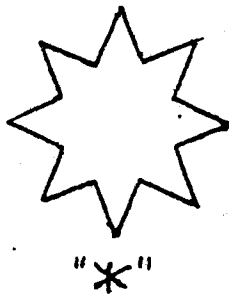
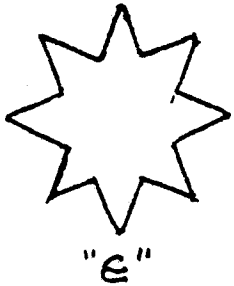

РІЗДВЯНА ЗОРЯ

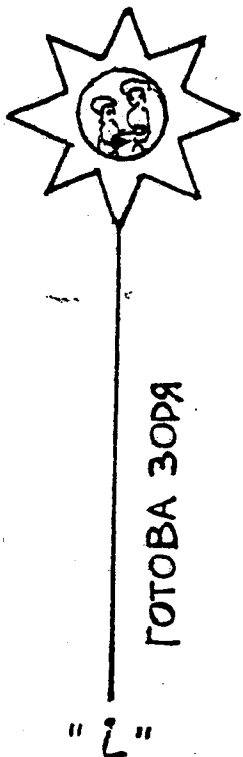

ПОДАНИЙ ВИМІР ПАПЕРУ НА РИС. "а" МОЖНА ЗБІЛЬШИТИ. ЯКЩО ЗМЕНШИТИ ЙОГО, ЗОРЯ БУДЕ МЕНША.

КВАДРАТНИЙ ПАПІР "а" ЗІГНУТИ ЗА СТРІЛКАМИ ПО ПЕРЕРИВАНИХ ЛІНІЯХ ЯК НА РИС. "а, б, в, г" І ВКІНЦІ БУДЕ "д".

РОЗЛОЖИТИ ФОРМУ "е", ПОКЛАСТИ ЇЇ НА КАРТОН І ВИТЯТИ (2) ЗОРІ ЯК НА РИС. "ж"

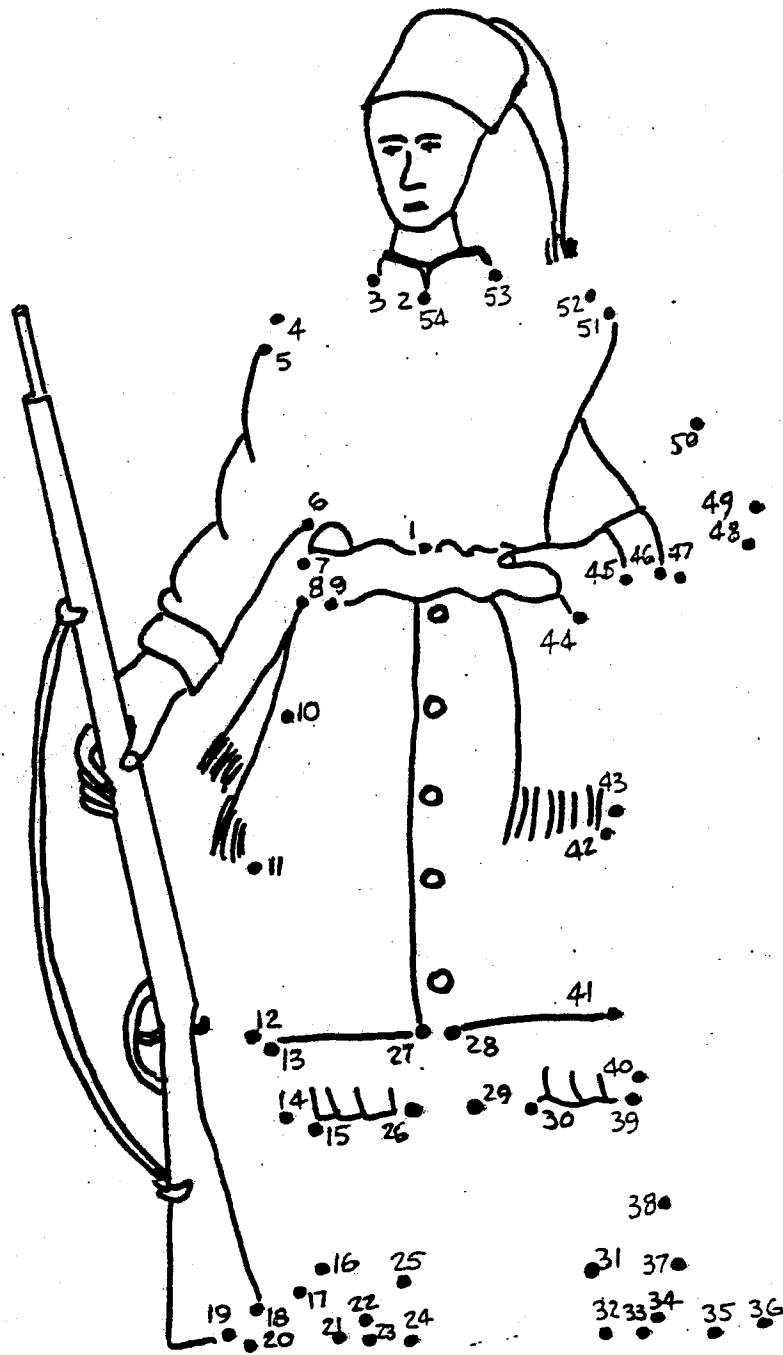

ПОМАЗАТИ ВСЮ ПЛОЩУ ЗОРІ КЛЕЄМ І ПОКРИТИ ПАПЕРОМ НАКРИВАЮЧИ НИТКИ ЧИ КЛЕЙКУ (ТЕЙП) ЩО ТРИМАЮТЬ ДВІ ПОЛОВИНИ ЗОРІ РАЗОМ. ЯК ВСЕ ВИСОХНЕ, ПОКРИТИ ЗОРЮ НАКЛЕЮЮЧИ КОЛЬОРОВИЙ ПАПІР А В ЦЕНТРІ НАКЛЕЇТИ МАЛЮНОК РІЗДВА ХРИСТОВОГО.

ГОТОВА ЗОРЯ

"л"

24 КОЗАК З РУШНИЦЕЮ

ЩОБ ЗАКІНЧИТИ РИСУНОК КОЗАКА ТРЕБА ПРОВЕСТИ
СУЦІЛЬНУ ЛІНІЮ ПОЧИНАЮЧИ ВІД Ч. 1 І КІНЧАЮЧИ
ЧИСЛОМ 54

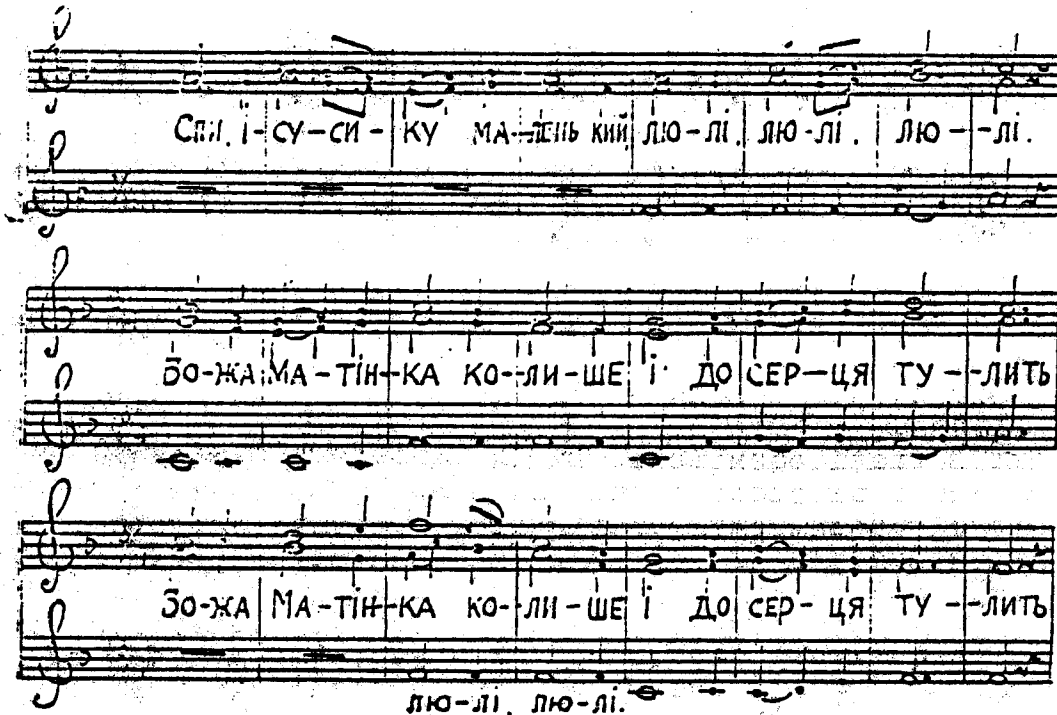
ДІТИ СПІВАЮТЬ

Спи Ісусику...

Слова: Б. Данилович
Moderato

(Колядка)

Музика: Я. Бабуняк

СПИ І-СУ-СИ-КУ МА-ЛЕНЬКИЙ ЛЮ-ЛІ ЛЮ-ЛІ ЛЮ-ЛІ.

БО-ЖА МА-ТІН-КА КО-ЛИ-ШЕ І ДО СЕР-ЦЯ ТУ-ЛІТЬ

БО-ЖА МА-ТІН-КА КО-ЛИ-ШЕ І ДО СЕР-ЦЯ ТУ-ЛІТЬ
ЛЮ-ЛІ, ЛЮ-ЛІ.

1. Спи Ісусику маленький,
Люлі-люлі-люлі,
Божа Матінка колише
І до серця тулить.
2. Спи, Ісусику-Дитятко,
Баю-баю-баю,
Янголи Тобі із неба
Пісеньку співають.
3. І на скрипочці заграють
Тілі-тілі-тілі,
Щоб Ісусикові снились
Сни чудові, милі.
4. Щоб Ісусикові снилась
Наша Україна,
І Дніпро, і степ широкий,
Гори і долини.
5. А як збудиться Ісусик,
Піде в Україну,
І надію принесе Він
В кожну родину.
6. Діточок малих пригорне
До грудей руками:
»Відтепер я в Україні
Буду жити з вами!«
7. Спи, Ісусику маленький,
Люлі-люлі-люлі,
Божа Матінка колише
І до серця тулить.
8. Янголи тихенько грають
Тілі-тілі-тілі,
Щоб Ісусикові снились
Сни чудові, милі.

Гуровий Жук

БУРЯ НА МОРІ

Тип: Рухова.

Місце: Домівка, або майдан.

Участь: Два рої.

Один рій - рибачки, другий - байдаки. Рибачки й байдаки стоять на протилежних кінцях площі /залі/. На знак виховника рибачки стараються зловити відпливаючі від берега байдаки й прикріпити до паля /дерево, крісло тощо/. По визначеному часі обчислити, скільки байдаків задержано й прикріплено. Після того зміна позицій. Виграє рій, що має більше точок.

ВАРТОВИЙ

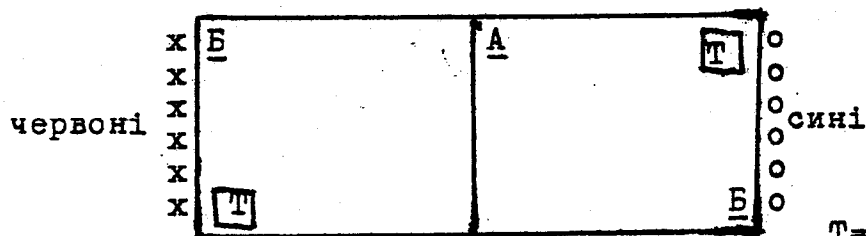
Тип: Рухова.

Місце: Домівка, або майдан.

Участь: Гніздо.

Площа й гравці розміщені, як на рисунку. Провідник червоних назначає одного зі своєї групи вартовим. Провідник синіх назначає одного зі своєї групи розвідчиком, другого вартовим. Синій розвідчик іде вперед - і з хвилиною, коли він перейде лінію А, є на ворожому терені й може бути вбитим. Він підходить все ближче й ближче провокуючи червоного сторожа побігти за ним, хоч він не знає хто є вартовим. Коли вартовий уважає, що може зловити синього розвідчика - вибігає, а розвідчик утікає в сторону лінії Б у своєму таборі і є в небезпеці, доки не переступить цієї лінії. Коли червоний сторож, доганяючи синього розвідчика, перейде лінію А сам є в небезпеці. Якщо він зловить розвідчика, заки той переступить лінію Б, заводять його до табору полонених, звідки той не сміє тікати. Як розвідчик втече поза лінію Б, в ту ж хвилину синій сторож може старатися зловити червоного вартового, який у свою чергу, побачивши безпотрібність дальшої погоні, повинен повернути й тікати до своїх. Якщо синій сторож зловить червоного, забирає його до полону. Якщо ні, самий є в небезпеці, якщо червоний утік додому.

Гра повинна проходити як найскоріше. Провідник кожної групи назначає вартових так часто, як уважає за потрібне, вказуючи на кого назначає. Виграє група, яка полонила більше противників.

Т=табір полонених

М О В Н І Г Р И

1. Написати якнайбільше слів, міняючи першу або останню букву даного слова: ПІЧ - НІЧ, СІЧ і т.д.

ВІЛ - ВІК, ВІЗ і т.д.

2. Вибрати певне число понять-категорій. Наприклад:

а. рослина

б. тварина

в. місто

г. книжка

Новаки по черзі вибирають якусь букву й усі записують приклади /які починаються тою буквою/ до кожної категорії. Виграє той, котрий має найбільше правильних відповідей.

3. Лінивий Петрик відписав від Павлуся шкільне завдання. На жаль зробив кілька помилок. Послухайте, що він написав. /речення слід справити, міняючи тільки одну букву/.

а. Цариця мала на голові золоту корову.

б. Хлопці розхлюпували носами болото на вулиці.

в. Бабуня розказувала нам дуже цікаву кашку.

г. У крамниці були на продаж патефони і дуже гарні пластунки.

г. На грядці ми посадили порошок, що гарно цвіте.

д. Оленчин плач усім дуже подобався.

е. Виручаючи маму, Маруся побила всі миски і тарілки.

Р У К А В И Ч К А

/Самодіяльна гра/

Ішов дід лісом, а за ним бігла собачка, та й загубив під рукавичку. От біжить мишка, улізла в ту рукавичку та й каже:

-Тут я буду жити!

Коли це жаба плигає та й питає:

-А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка. А ти хто?

-Жабка-скрекотушка. Пусти й мене!

-Іди!

От уже їх двоє. Коли біжить зайчик, прибіг до рукавички та й питає:

-А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка. А ти хто?

-А я зайчик-побігайчик. Пустіть і мене!

-Іди!

От уже їх троє. Коли це біжить лисичка та до рукавички:

-А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та зайчик-побігайчик.
А ти хто?

-А я лисичка-сестричка. Пустіть і мене!

-Та йди!

Ото вже їх четверо сидить. Аж суне вовчик, та й собі до рукавички, питається:

-А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик та лисичка-сестричка. А ти хто?

-Та я вовчик-братик. Пустіть і мене!

-Та вже йди!

Уліз і той, - уже їх п'ятеро. Де не взявся, - біжить кабан:

-Хро-хро-хро! А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка та вовчик-братик. А ти хто?

-Хро-хро-хро! А я кабан-іклан. Пустіть і мене!

-Оце лихо! Хто не набреде, та все в рукавичку! Куди ж ти тут улізеш?

-Та вже влізу, - пустіть!

-Та що вже з тобою робити, - йди!

Уліз і той. Уже їх шестеро, уже так їм тісно, що й нікуди. Коли це тріщать куші, вилазить ведмідь та й собі до рукавички, реве й питається:

-А хто, хто в цій рукавичці?

-Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка, вовчик-братик та кабан-іклан. А ти хто?

-Гу-гу-гу! Як вас багато! А я ведмідь-набрідь. Пустить і мене!

-Куди ми тебе пустимо, коли й так тісно?

-Та якось будемо.

-Та вже йди, тільки скраєчку!

Уліз і ведмідь - семеро стало. Та так вже тісно, що рукавичка ось-ось розірветься.

Коли це дід оглядівся, - нема рукавички. Він тоді назад - шукати її, а собачка попереду побігла. Бігла, бігла, бачить - лежить рукавичка і ворухиться. Собачка тоді: "Гав-гав-гав!"

Вони як злякаються, як вирвуться з рукавички, - так усі і порозбігалися лісом.

Прийшов дід та й забрав рукавичку.-

/Українська народня казка/

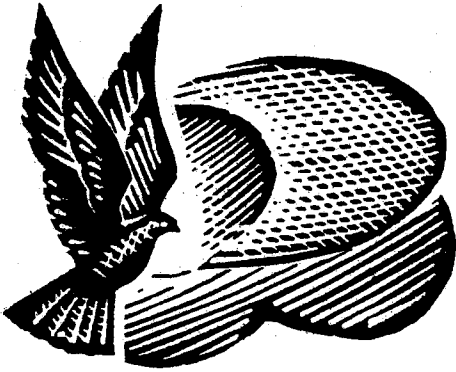
Братчик Олег Саввич пише: Я працюю в дитячому відділі публичної бібліотеки в місті Чикаго і ми інсценізували цю казку, як частину спеціальної зимової програми для дітей. Наша публіка була дуже задоволена, а діти брали бадьору участь. У нас була одна технічна інновація. Ми намалювали величезну картину на якій була рукавичка, дерево, сніг, небо і т.д. В самій рукавичці була вирізана дірка. Під час інсценізації діти влизали в рукавичку і ховалися за картину. Лише їх голови з масками виставали через дірку. При кінці, як рукавичка мала роздертися, то один з учасників сценки потягнув за тасьму котра була легко приклеєна позаду картини і рукавичка розпалася на дві частини. Раджу вам спробувати цю інсценізацію з вашими новачками чи новачками.

ПРИМІТКА РЕДАКЦІЇ: Ця казка була перекладена на інші мови й має кілька варіантів. Щоб уможливити дідові знайти знову рукавичку, можна так її владити, щоб вона не трісла зовсім, а тільки частинно "розпоролася".

З Природничого

Записника

До кожної назви дерева по-англійському в лівому ряді доберіть правильну українську назву з правого ряду.

A. OAK	1. ЯЛИНА
B. WALNUT	2. ЯСЕН
C. ASH	3. ТОПОЛЯ
D. BEECH	4. БЕРЕЗА
E. BIRCH	5. В'ЯЗ
F. CHESTNUT	6. ГОРІХ
G. WILLOW	7. ЯВІР
H. POPLAR	8. ВІЛЬХА
I. LINDEN	9. СОСНА
J. ELM	10. ДУБ
K. SYCAMORE	11. ГОРОБИНА
L. PINE	12. КЛЕН
M. FIR	13. БУК
N. REDWOOD	14. СМЕРЕКА
O. CEDAR	15. МАМОНТОВЕ ДЕРЕВО
P. SPRUCE	16. ЛІПА
Q. MAPLE	17. КАШТАН
R. ALDER	18. ВЕРБА
S. MOUNTAIN ASH	19. КЕДР

Відповіді: А-10, В-6, С-2, D-13, Е-4, F-17, G-18, H-3, I-16, J-5, K-7, L-9, M-1, N-15, O-19, P-14, Q-12, R-8, S-11.

Павло Мовчан

С І Я В Ш П А К

Сіяв шпак чорний мак,
а вродило просо.
Шпак дивує: щось не так,
де воно взялося?
Як привіз його на тік-
вимоловив... жито.
-Таке диво, - каже шпак,-
вперше бачу в світі.

І. Труфанов

Н А Ш Д І М - Л І С

-Що не кажіть,- почав суперечку великий строкатий Дятель,
-а ліс - мій дім! Тут і корм знаходжу, й затишне дупло роблю.
А основне - про дерева дбаю, щоб росли здорові, без короїдів,
вусачів та інших шкідників.

-І я про дерева дбаю,- мовив Вальдшнеп. -Як на мене, то
немає нічого смачнішого за черв'яки та личинки, які я дістаю
із сирої землі оцим ось дзьобом-пінцетом.

-Коли вже зайшло про дзьоб,- не стримався Повзик, -то у
мене - найкращий. Тільки вгляджу під корою жучка, трошки підважу
кору дзьобом - і жучок мій...

-Забагато клопоту біля одного жука,- заперечила Пищуха.
-Поки кору підважиш, він і втече. От мій дзьоб - шило, в будь-
яку щілинку пролізе. Начувайтесь, шкідники!

-А моє ім'я саме за себе каже,- протріскотів Дрізд-горо-
бинник. -Бо де горобина, там і я. Ой і смачніші ягоди її восени
і взимку! А влітку я залюбки ласую й комахами.

-А я такий уже ж лісовий,- каркнув Ворон, -що мене за це
пустельником прозивають. Я ж не якийсь там горобець, щоб у
місті жити. Ліс, як сові крила, знаю: де тварина захворіла -
я вже й там. Недарма нас, воронів, ще й санітарами називають.

-А до мене стільки людей навідується!- озвався Соловейко.
-Отож, друзі мої, й виходить, що ліс - для всіх нас рідна домівка.
Розумієте? І всім нам тут вдосталь і місця, і корму. Як чудово!
Нумо ж берегти її, нашу прекрасну домівку!

С Л І Д И   Н А   С Н І Г У

Сніг устиг затвердіти, й Ігоркові з татом нелегко було пробиратися крізь нетрі застиглого на холоді лісу. Перепосити вирішили під розлогою ялиною. На темно-зеленому тлі глищі виблискували золотаві шишки. Сніг геть був засіяний янтарними лусочками й стерженьками.

-Білчина робота,- пояснив тато. -А це її сліди: спереду два великі відбитки задніх лапок, ззаду два менші відбитки - передніх. Сліди нагадують трапецію.

-А де ж вона сама?- нишпорить очима по деревах Ігорок.

Долаючи зарості рідкого сосняку, наблизились до іншої ялини. Тут сліди зникали. Тато стукнув по стовбуру. Вгорі щось зашаруділо.

-Ось і її гніздо.

Справді, вгорі, між стовбуром і гілкою, Ігорок розгледів кулясту білчину хатинку, з якої визирала потривожена господарка.

-Не хоче вилазити на холод зі свого гніздечка,- засміявся тато. -Воно тепленьке, сплетене з гілочок лишайників, моху, сухої трави. В середині вистелене шерстю і пір'ям. У ньому білочка пересиджує найлютіші морози й заметілі. Звірок затуляє вхід і днями не витикає звідти носа. Гніздо таке тепле, що білченята, які виводяться вже у квітні, не мерзнуть в ньому.

Тато з Ігорком проступуть далі. У лісі тихо-тихо. Тільки сніг порипує під лижами. Раптом тато звертає вбік. Ігорок за ним. Натикаються на великого птаха, що завис між сосновими гілками.

-Строкатий дятель,- впізнає хлопець. -Що з ним?

-Застряг у щілині,- тато вивільняє дятля. -Бачиш оті шишки. Це він "кузню" свою тут влаштував. А за ковадло обрав щілину. Коли птах заставив у неї шишку і почав обробляти, щілина збільшилася, шишка випала, а дзьоб опинився в полоні.

Дятля відпустили. Повернулися до лижні.

Сосни змінилися вільхами. Подекуди траплялися осики. Їхня гладенька зеленувата кора покрита лишайниками. Через галівину тяглися глибокі, сході на коров'ячі, сліди. Молода поросль осики й верболозу поламана, обгризена.

-Лось!- пояснив тато.

Вийшли до річки. Деревя відступали від русла, тому сніг на кризі не затримувався. Виднілися ополонки. Тато зупинився, насторожився.

-Тихіше! Тут живуть видри. Он і сліди видно,- показав на глибокі борозни, що півколом тяглися до прибережних кущів.

Засідку зробили у верболозі.

-Мабуть, скрутно з їжею!- прошепотів тато, --інакше чому б вони стільки стежок до кущів протоптали. Дивися.

Звір уже був на льоду. Темно-бурий, вайлуватий, всівся поблизу ополонки і почав їсти.

-Мишу!- здогадався Ігор.

Видра доїла здобич і розляглася на льоду. Відпочивала. У Ігоря у горлі щось залоскотало, він не втримався і легенько кахикнув. Цього було досить, щоб видра миттю шубовснула в воду. Тільки бризки полетіли!

Підійшли до ополонки. Навколо неї - відбитки п'ятипалих лап із гострими кігтями.

-А це що?- Ігорок видовбав зі снігу замороженого рака, жабу, кілька молюсків.

-Своєрідний холодильник, в якому видра зберігає свої припаси.

...Сонце наближалось до небокраю. Ігорок з татком рушили, аби завидна дістатися додому.-

ЧИ ЗНАЄТЕ?

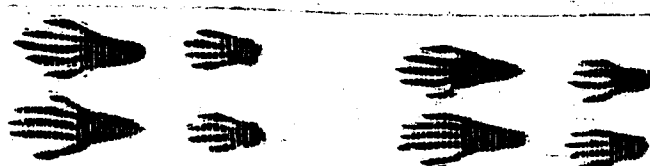
Черепашки зимують на дні водоймищ. Восени вони пірнають туди і засинають, щоб прокинутися навесні, коли довкола потепліє і буде що їсти.-

ОМЕЛЮШКИ

В осінній час, в осінній час
- Далекі то шляхи -
Із півночі летять до нас
Пташки-омелюшки.

У наші манить їх краї
Смачна горобина.
Багато в Києві її,
Мов жар, горить вона.

Ми за вікном ті ягідки
Почепим в добрий час.
І, може быть, омелюшки
Заглянуть і до нас.

Слід білки

РОЗГАДАЙТЕ?

ЗАГАДКИ про рослини

1. Батько тисячі синів має, всім їм мисочки справляє,
а собі ні. /дуб/
2. Бачимо їх на деревах, бачимо, тоді падуть
Як зелений блякне колір, ті вже інший приберуть. /листя/
3. При землі росту, хрещатий, цілий рік зелений,
Зеленів я в зимку, хоч це час студений.
Мав влітку сині квіти, що як ті дзвіночки
І дівчата для прикраси з мене в'ють віночки /барвінок/
5. Надить запахом, красою не самих діток, а всіх,
Хоч її всяк любить мати, та не рвіть її на сміх.
Бо її зірвати не легко, бо ж хистить сама себе, -
Нерозважного поколе, чи колючков вшкребне.
Сяє королева квітів, пишна - лагідна краса,
І щодня їй личко мис сріблом ранішня роса.
Сонце їй личко сушить, а той легіт весняний
Рушничком мов витирає поцілунків слід вогкий. /рожа/

ЗАГАДКИ про птахів

1. В день мовчить, а в ночі страх наганяє. /сова/
2. Вічно людям я служу, їм дерева сторожу,
Дзюб міцний і сильний я маю, шкідників їм - поїдаю. /дятель/
3. І рухлива і криклива, ще й віщує гості.
"Со" - "а" - і вже назвали всі тех довгохвості. /сорока/
4. Дві ноги - всі ходять, деякі - літають,
Одіх гарна - з пір'я, хоч не всі співають. /пташка/
5. Хто це - знаєш, але чом це? не второпаш ніяк,
Бо чи зле воно, чи добре, а потакує: "так, так". /качка/
6. Ківі - вев, кікі-вев! Хтось кричить що ночі.
"Хто кричить?" спитався браток: "крик це поторочі?"
А сестра йому на це: "справді ще не знаю,
Відповідь на образку, якщо не вгадаю". /сова/

П Р И С Л І В'Я

1. Т о в а р и с к і с т ь

Де робить гурточок, там повний куточок.
 Для приятеля нового не цурайся старого.
 Згода буде, а незгода руйнує.
 Усі за одного, а один за всіх.
 Слово не стріла, а глибше ранить.

Точки рій може здобути, коли pomoже в якийсь спосіб другому
 розві, або навчить чогось корисного молодший рій, його
 забавить підчас вогника. Індивідуально можна здобути точку
 коли pomoже новачка своїй товаришці, сама добровільно зголо-
 ситься до праці в кухні, прикрасить табір, подбає про есте-
 тичний вигляд їдальні тощо.

2. С л у х н я н і с т ь:

Нагинай галузку, доки молода.
 Посій вчинок, виросте звичка!

Точки можна здобути за найкраще виконаний наказ, за прапо-
 рець нічної тиші чи прапорець чистоти, за особливу добру
 поведінку тощо.

3. Р і д н а м о в а:

Слово до слова - зложиться мова.
 Як ту мову мож забути? Та ж звуками тими ми до Бога
 мольби складали ще дітьми малими.
 Наше слово - слово вічного народу!
 Чистіша від слюзи - хай буде наша мова!
 "...щоб слово пламенем взялось і людям серце розтопило." /Т.Ш./
 Тільки рідна мова в'яже тебе найсильніше з батьківщиною
 а тому вживай цієї мови скрізь, де тільки можливо.
 У себе вдома розмовляй тільки рідною мовою. Це принесе
 тобі душевний спокій і насолоду в житті.
 Шануй земляка свого і розмовляй із ним та пиши до нього
 тільки рідною мовою.
 Добре тому жити - хто вмів говорити.
 Який розум - така балачка.
 Мова була найкращою річчю, коли людина попереду добре
 подумає, а потім уже скаже.
 Слухай тисячу разів, а говори один раз.
 Мудрий не все каже, що знає, дурень не все знає, що каже.
 Говори мало, слухай багато, а думай ще більше.

Слово не горобець - назад не вернеться.
У слухний час промовчати - все одно, що розумне слово сказати.

Не завжди кажи те, що знаєш, а завжди знай, що кажеш.

Точки можна здобувати за найбільше вивчених нових слів, пісень, приповідок, віршів. Рій, який володіє найкраще мовою що дає найкращі точки на вогниках і пописах з приміненням живого слова, може також дістати точки.

4. П о з н а й о м л е н н я з п р и р о д о ю:

Горобець маленький, а серденько має.
Ластівка день починає, а соловей його кінчає.
З малої хмари великий дощ.

Точки дістають за різні вмілості /любителька пташок, лісова мавка/, за розповіді про природу на зайняттях, за прочитані книжечки про природу.

5. П л е к а н н я з д о р о в ' я:

У здоровому тілі здорова душа.
Шануй сам себе, шануватимуть і люди тебе.
Коли немає сили, то і світ немилий.
Запізнайте світа поки служать літа.

Точки можна здобути у змагах і теренівках, за добре виконання проруху. А також ті новачки, що виконали вимоги спортивного дня, а також ті, що здобули вмільість плавання.

6. Д о б р и й у ч и н о к:

Не одежа красить людину, а добрі діла.
Чесне діло роби сміло.
Поміч у свій час як дощ у посуху.

Точки одержують за добрі учинки / індивідуальні, роєві, чи таборові./

7. Б и с т р і з м и с л и:

Дивиться рідко, та густо бачить.
Тікав від диму та впав у вогонь.

Точки одержують ті всі, що здобули вмільість бистрозмисла та першуні в грах Кіма та інших грах на розвиток змислів.

8. З н а н н я:

Пташка красна своїм пір'ям а людина своїм знанням.
 Не лінься рано встати та за молоду більше знати.
 Мудрим ніхто не вродився, а навчився.
 Не краса красить, а розум.
 Око бачить далеко, а розум ще далше.

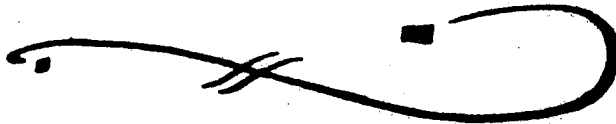
Точки одержують новачки за найбільше прочитаних книжок,
 за вивчені вірші, скоромовки, за правильно відгадані
 загадки та ребуси.

Народні приказки:

Зима багата снігами, а літо хлібами.
 Тріщи не тріщи, вже минули Водохрещі
 Питається лютий, чи ти добре взутий.

ЗАГАДКИ

На столі у вазі лежали яблука. Вони були спілі та дуже пахли. Як тільки увійшли в хату (увага! добре подумайте!) дві матері та бабуня з онукою, кожна взяла по яблуку, — у вазі не залишилося нічого. Скільки було яблук?

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?

ЩО КІНЬ СПИТЬ
СТОЯЧИ!

ЩО НАЙНИЖЧА ТОЧКА
У СВІТІ Є ПІД ВОДОЮ У
ФІЛІПІНАХ-МАРІЯНАС ТРЕНЧ

ЩО ЦЕ МІСЦЕ
НАЙГЛИБШЕ, ГЛИБШЕ ЗА
НАЙВИЩИЙ ВЕРШОК У СВІТІ!

ЩО ПОРІВНЯНО
ДО ЧОЛОВІКА МУРАХА
ВІСІМ РАЗІВ СИЛЬНІША!

ЩО СТОПИВШИ ДЕСЯТЬ КВАДРАТНИХ
ІНЧІВ СНІГУ, МАТИМЕМО ОДИН ІНЧ ВОДИ!

ПОДАЛА:
ІРКА МЕЛЬНИК

БАЖАННЯ ПО КОЛЯДІ

39

Дай, Боже, у мирі свята проводити,
А не святах добра, щоб вам не бідати, -
До Богоявлення і до Воскресіння,
І так рік до року, в гаразді нів року,
І так цілий вік, вам усім многих літ!

Дай, Боже, вечір добрий!
Дайте нір'їг довгий.
А хоч коротенький,
Так мацку повненький,
Без ручок, без ніжок,
Щоб не кобіг у сніжок.

З Різдвом Христовим та Новим Роком,
Хай Вам наститься за кожнім кроком,
Хай у Вашій хаті радість панує,
Христос Режденний мир Вам дарує!

Віншування господареві

Дай же Вам, Боже, у полі роду,
У полі роду, у хаті згоду.
Дай же Вам, Боже, широкі ниви,
А на тих нивах рясні ячмена,
А перо керкисті, а зерно земкисті,
А зерно зеркисті, а колоси колоскисті
Віншуємо Вам цастям, здоров'ям,
Щасливій свята, на многії літа!

Віншує Вас з Новим Роком,
Щоб Вам вилізла кутя бокем!
Віншує Вас з тими Святами,
Щобясьте ходили назад н'ятами!

З Новим Роком, браття милі,
 В новім щастю, в новій силі
 Радісно вітаю вас
 І бажаю, щоб в здоров'ю,
 Відтепер ішов вам час.
 І бажаю, щоб трудяще
 Те життя вам якнайкраще
 Без біди минуло всім,
 Щоб думками ви міцніли,
 Багатіли, не бідніли,
 Щоб веселий був ваш дім,
 І бажаю, щоб ви згідно,
 Спільно, свідомо, свобідно
 Йшли до спільної мети.
 В своїй хаті жить по-свому,
 Не коритися нікому,
 Лад найкращий завести.
 Щирій праці - Бог pomoже!
 Дай вам, Боже, все, що гоже!

Іван Франко

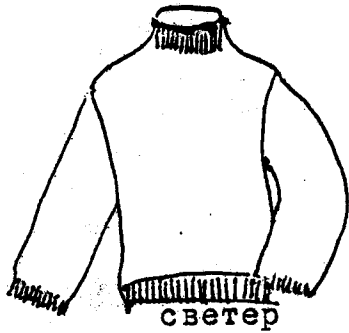
С І Й С Я, Р О Д И С Я

Сійся, родися,
 Жито, пшениця,
 І всяка пашниця!
 Щоб родило з землі,
 щоб був хліб на столі.

І на полі, і в стодолі!...
 Щоб добра було доволі!...
 Щоб не знали вже розпуки,
 Ваші діти, ані внуки!
 Дай же, Боже, в добрий час,
 Щоб добро гостило в вас!

Сійся, родися жито, пшениця
 І всяка пашниця.
 На щастя, на здоров'я!
 На цей Новий Рік,
 Щоб краще вродило, як торік!

Христос Раждається!

свeтeр

штaни

сopочкa

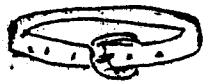

штaнці

ОДЯГ

шaпкa

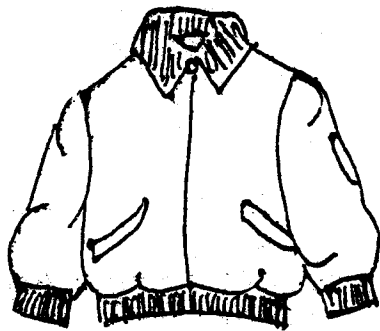
пoяc

шaлик

pукавиці

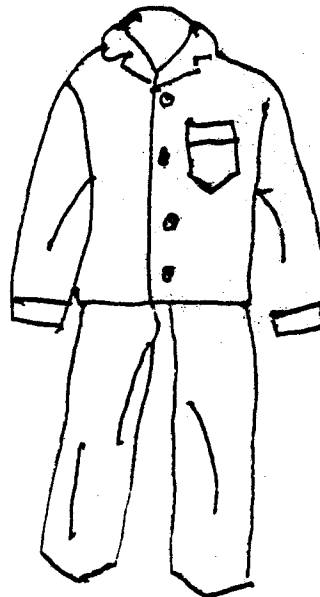
жaкeт aбo кypткa

кaпці

дoщeвик

пiжaмa

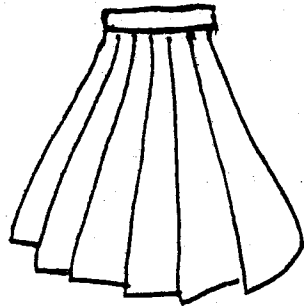
шкapпeтки

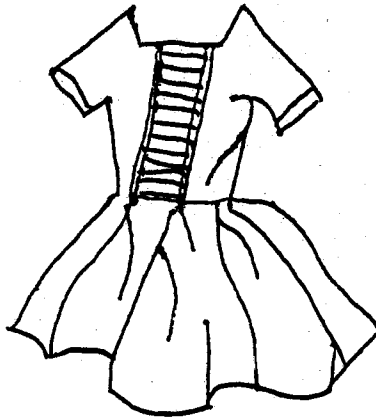
кpавaткa

пiдкoлiнкa

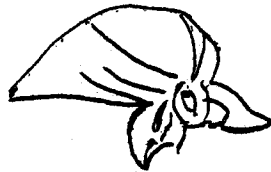
спідничка

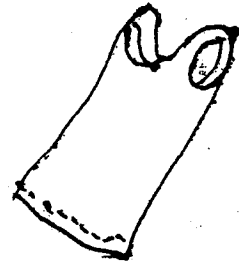
суконка

блюзка

хустка

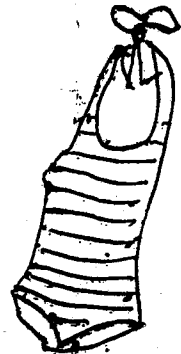
підсорочинка

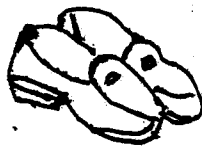
нічна сорочка

плащ

купелевий стрій

черевики

чоботи

КОЗАКИ

Козацька доба
не є зовсім чудна,
вона була дуже сумна,
хоч славні були гетьмани,
ті завзяті Івани
та додало слави багато,
що козаки бились завзято!

Ви в школі не читали,
чи мабуть позабували,
як москалі нападали
і як зрадно Січ зруйнували,
хоч козаки стали грудьми на скалі
у Січі Запорозькій на Дніпрі.

Ми їх славимо,
що ворогів вони відбивали,
Україну прославляли.

Новак Андрій Шука

СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ

Сидів соловей на дереві,
Тихесенько співав собі
Аж побачив, що на горі
Ідуть Січові Стрільці.

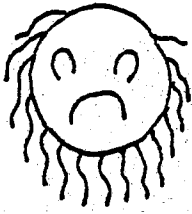
— Їх прапор видно докрути,
Не забути мені їх ніколи! —
Сказав собі соловей тоді,
Як ті йшли через поле.

Москалів вони йдуть бити,
Розбивати і трощити,
Спішать з ними воювати —
Україну визволяти.

Сидів соловей на дереві,
Тихесенько співав собі,
Як побачив, що на горі
До бою йдуть Січові Стрільці.

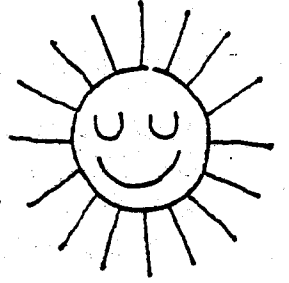
Новак Андрій Шука,
Рій "Карпатські вовки", Торонто

За
Трагідну
Славу!

ОРДЯЧА

ВЗВАГА

— Ти чого реवेश? — питає дівчинку перехожий.

— Усі учні мають вакації, а в мене не буде!

— Чому?

— Я ж іще до школи не ходжу!

xxx

— Пане кельнере! Та ж ця риба таки добре смердить!

— Ваша правда! зараз пушу в рух вентилятор...

xxx

Мама: — Чому ти, Івасю, не сказав мені, що вчора був покараний у школі?

— Бо татко завжди говорить, що жінки не все повинні знати.

Мамусю! Під ганком стоїть якийсь чоловік, співає та просить допомоги.

— Та ж ти знаєш, що я зовсім не співаю.

xxx

— Маєш при собі доляра?

— Не маю.

— А як вдома?

— Дякую, всі здорові.

xxx

Микола /погрозово/:
Ти раз-у-раз кажеш слово "дурень". Сподіваюся, що ти мене не маєш на увазі...

Василь /заспокоюче/: Не турбуйся, хлопче! Хіба поблизу немає інших дурнів?...

/"Альманах"/

АВТЕНТИЧНЕ З ТАБОРІВ НА "ПИСАНОМУ КАМЕНІ":

"Треба йти до табору, бо наше розвільнення /дозвілля/ скінчилося."

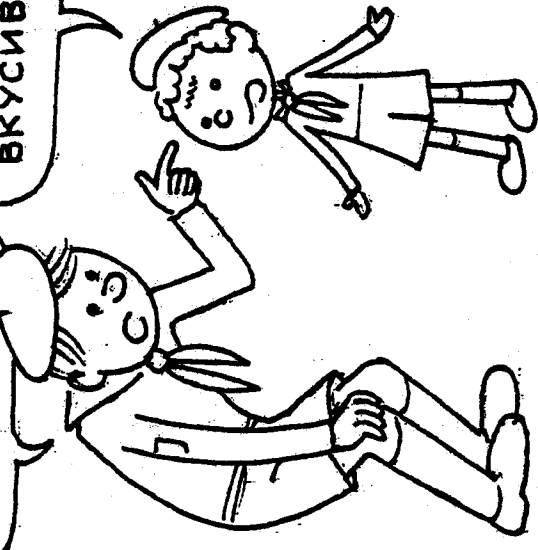
Новак, який хоче дістати на обід дві курячі лапки: "Пані, маєти дві ноги?"

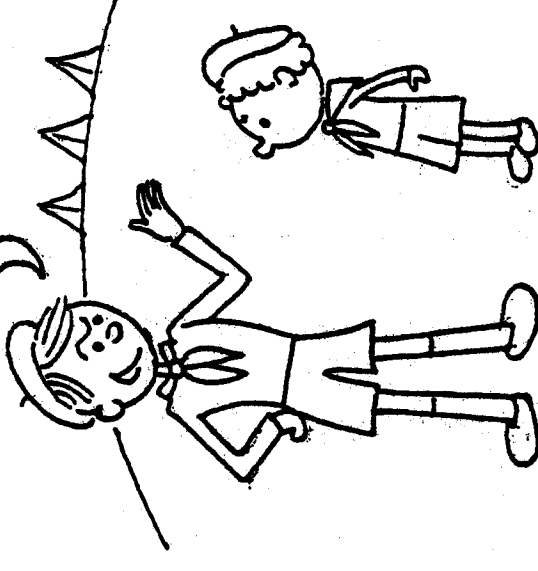
ПСТРИЧКИ

ТИ МАЄШ РАНУ
НА ЧОЛІ ..ЯК
ТО СТАЛОСЯ ?

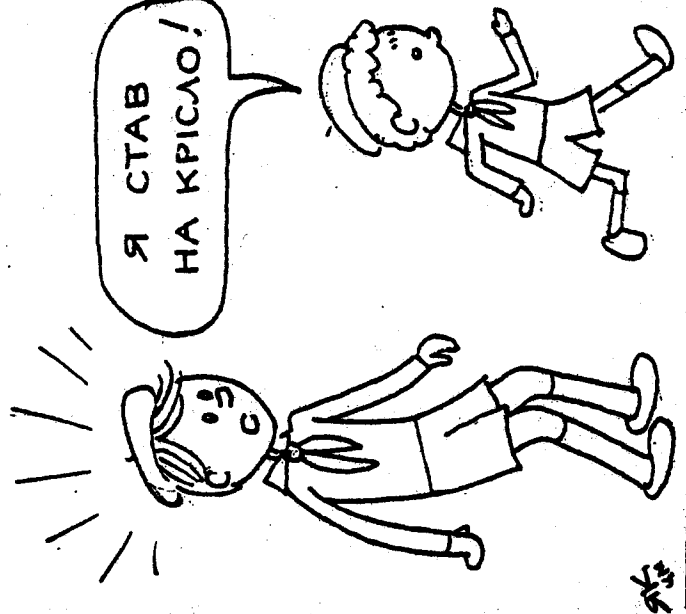
Я СЕБЕ
ВКУСИВ !

ХА, ХА, ЯК ТИ МІГ
ТАКЕ ЗРОБИТИ ?

Я СТАВ
НА КРИСЛО !

Я ПРО КОБАК

✍

✍

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки."

ДОРОГА СОРОКО!

Цього року в нас zorganizували новий рій новаків і його веде найчарівніший братчик! Але він не знає, що я існую на світі. Як можу заізнатися з ним?
Сестричка "Замріяна"

ДОРОГА ЗАМРІЯНА!

Запроси його рій, щоб спільно з Твоїм роєм підготували Свято Матері для мамів Ваших членів. При спільній підготові напевно краще заізнаєтеся. Але перше узгідніть це з Вашими гніздовими.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Станичний привів нового хлопця до мого роя, який зовсім не говорить по-українському. Друг станичний каже, що його треба прийняти, бо його тато багато грошей дає на Пласт. Але тепер усі мої новаки говорять тільки по-англійському як він є.
Братчик Василько

ДОРОГИЙ ВАСИЛЬКУ!

Згідно з новацьким правильником, прийняття новака — це відповідальність гніздового. Поговори з бр. гніздовим і вкажи йому, яка в тебе проблема. Він напевно зможе поладити справу зі станичним.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Коли ми вже вкінці дістанемо новацький правильник?
Сестричка Рута

ДОРОГА РУТО!

Твоя гніздява зможе дістати Тобі копію тепер обов'язуючого правильника з Крайової Старшини. Тепер підготовляються деякі зміни правильника, щоб ще краще помагав нам у праці.
Сорока